

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Prețul petrolului: la cauzele reducerii prețului s-a adăugat încă una – scăderea cererii

3

În ce active trebuie să investești și de ce să te ferești în perioadele de criză financiară?

5

Solidaritate și consens societal

Apelul Comisiei Naționale a Pieței Financiare către organizațiile de creditare nebancaară

Prin prezenta, având în vedere circumstanțele la originea cărora se află un cumul de factori asociați crizei sanitare, cu impact socio-economic, Comisia Națională a Pieței Financiare sensibilizează atenția factorilor decizionali – participanți profesioniști ai pieței de creditare nebancaară, asupra următoarelor.

În primul rând, autoritatea de supraveghere non-bancaară face apel la bună-credință, discernământ și solidaritate în imperativul conjugării eforturilor pieței pentru a răspunde la inițiativele autorităților statului privind măsurile complexe de combatere și atenuare a efectelor crizei pandemice – în cazul OCN, raportul acestora cu beneficiarii de credite nebancaare/leasing financiar (persoane fizice și/sau juridice).

În al doilea rând, CNPF îndeamnă fondatorii și administratorii OCN să manifeste toleranță în relațiile cu debitorii datornici, să se abțină în perioada stării de urgență în a exercita presiuni (prin diverse și excesive metode) asupra cetățenilor care se află în imposibilitate financiară de a-și onora obligațiile contractuale.

În susținerea celor evocate, CNPF solicită OCN organizarea cât mai curând posibil a implementării efective a prevederilor Hotărârii nr. 13/5 din 24.03.2020 privind unele măsuri de atenuare a efectelor crizei epidemiologice.

Astfel, aplicarea înlesnirilor la plată (anularea penalităților și/sau a dobânzilor de întârziere) pentru creditele nebancaare/leasingul financiar existent, se efectuează în cazul în care nu sunt achitate de către debitor/locatar plățile conform graficului în perioada 17.03.2020 – 30.06.2020. În acest sens, OCN vor menține în perioada de până la 30.06.2020 provizioanele pentru pierderi la activele respective, corespunzător clasificării la situația din 17 martie curent.

Prelungirea/renegocierea contractelor de credit/leasing financiar aferente plăților neachitate de

beneficiari în perioada 17.03.2020 – 30.06.2020, prezumă. Operarea modificărilor în privința termenelor de scadență a plăților – în perioada până la 31.08.2020 – se va efectua prin intermediul acordurilor bilaterale sau deciziilor unilaterale care nu măresc obligația pecuniară a debitorului/locatarului. A se reține, că modificarea contractelor de rigoare nu va rezulta cu (re)clasificarea creditelor/leasingului financiar printr-o definire a acestora într-o categorie, una mai severă.

Diminuarea dobânzilor anuale efective aferente perioadei 17.03.2020 – 31.05.2020, urmează a fi însoțită regulamentar de proceduri aferente evaluării și gestionării pe măsură a riscurilor adiționale. Astfel, în cazul reducerii dobânzilor anuale efective (cu cel puțin 5 puncte procentuale) și neaplicării penalităților sau dobânzilor de întârziere corespunzător perioadei enunțate, va permite OCN să mențină provizioanele pentru pierderi la creditele respective acordate, potrivit clasificării efectuate la situația din 17.03.2020, pentru un termen de până la 31.12.2020.

Corespunzător Hotărârii CNPF nominalizate (nr. 13/5 din 24.03.2020), este necesar de avut în vedere că la determinarea stării de expirare a creditelor ajustate, în cazul raportării la biroul istoriilor de credit, urmează a se călăuzi de circumstanțele ce derivă din acțiunile OCN întreprinse în

perioada de gestionare a situației de criză. Adicional speței, specificăm că derogările stipulate în decizia CNPF nu sunt aplicabile în cazul creditelor acordate debitorilor după 17.03.2020, respectiv actul normativ prenotat nu vizează subiectul clasificării creditelor acordate debitorilor în categorii mai favorabile, decât cele existente la data de 17 martie curent.

În această ordine de idei, Comisia Națională a Pieței Financiare reiterează relevanța și oportunitatea acceptării de către organizațiile de creditare nebancaară a unei abordări individuale – în raport cu fiecare beneficiar de servicii financiare prestate – acordării de facilități/înlesniri, prin neaplicarea penalităților sau a dobânzilor de întârziere și o eventuală prelungire/renegociere a contractelor respective aferente plăților neachitate atât de către beneficiari persoane fizice, cât și juridice în perioada declarată drept stare de urgență.

În contextul celor sesizate, autoritatea de supraveghere non-bancaară rezumă prin a încuraja, în spirit de consens societal, o comunicare și o conduită decentă în procesul de intermediere financiară între creditori și debitori, relațiile fiind redimensionate pe încredere și responsabilitate reciprocă.

Notă: informațiile adiționale speței pot fi vizualizate la <https://www.cnpf.md/ro/decisions>

Curs valutar
1.04.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	18.2258
EUR	1	19.9619
UAH	1	0.6569
RON	1	4.1351
RUB	1	0.2334

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

În atenția societăților pe acțiuni, participanților profesioniști ai pieței financiare nebancaare, abonaților și cititorilor!

În legătură cu situația dificilă din țară din cauza amenințării cu răspândirea noului tip de coronavirus (COVID-19), IP Ziarul Capital Market informează că versiunea tipărită a ziarului va fi disponibilă în principal, doar pentru abonați. Ceilalți cititori pot procura versiunea electronică a ziarului sau, la încheierea perioadei de carantină, vor putea cumpăra versiunea tipărită la redacția IP Capital Market.

De asemenea, publicația amintește că pentru a reduce riscul de infecție, IP Capital Market solicită prezentarea materialelor pentru publicare prin intermediul poștei electronice și efectuarea plăților fără numerar.

Scrisorile și documentele destinate redacției pot fi lăsate la Serviciul pază al CNPF (intrare din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 77).

Informații suplimentare pot fi obținute la nr. de telefon: 022 22 77 58 și 069 66 67 16.

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 27 martie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancaire, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

• În contextul stării de urgență, potrivit Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, CNPF a dispus participanților pieței de capital următoarele. Astfel, emitenții de valori mobiliare, urmează să organizeze dezvăluirea informației, prin publicarea și prezentarea raportului anual aferent perioadei de gestiune 2019, până în data de 29 mai 2020. În același timp, adunarea generală anuală a acționarilor în 2020 se va efectua în cel mult două luni ulterioare datei de 29.05.2020 – dată prescristă pentru prezentarea situațiilor financiare pentru anul 2019 – sau, în caz de revizuire a acesteia, a oricărei alte date, stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale;

• Modificarea Hotărârii CNPF nr. 57/13 din 28.12.2018, prin care se urmărește ajustarea unor termeni și detalii privind Baza tehnică de calcul aferentă datelor statistice, necesare calculului primei de asigurare și coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă.

II. AUTORIZARE

• Avizarea numirii dnei Popescu Marina în funcție de contabil-șef al BAR „PRACTIC-ASIG” SRL;

• Efectuarea înscrierilor în Registrul de stat al valorilor mobiliare privind radierea valorilor mobiliare emise anterior de nouă societăți pe acțiuni, urmare a lichidării și radierii acestora din Registrul de stat al persoanelor juridice;

• Exprimarea acordului pentru desemnarea dlui Mihail Poinea în funcția de director administrativ al CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA, până la apariția situației de incompatibilitate prevăzute de cadrul normativ;

• Exprimarea acordului pentru desemnarea doamnelor Diana Chiriac și Lia Coica și a dlui Alexandru Jigău în calitate de membri ai Comisiei de Cenzori a CA „GARANȚIE” SA, până la apariția situației de incompatibilitate prevăzute de cadrul normativ.

II. SUPRAVEGHERE

• Abrogarea Ordonanței CNPF nr. 52/2-O din 04.11.2019 privind auditul de conformitate – în scop de supraveghere-, motivul constituind circumstanțele nefaste generate de criza sanitară, implicat de premisele unei crize economice și financiare;

• Modificarea Hotărârii CNPF nr. 14/1/2017 cu privire la retragerea licenței Companiei de Asigurări de Viață „SIGUR-ASIGUR” SA, prin majorarea cu 12 luni a termenului transferului în totalitate a portofoliului deținut.

IV. RECOMANDARE

Printr-o circulară, CNPF, având în vedere contextul unei crize de proporții (pandemice, economice, financiare), a recomandat companiilor de asigurări, cu titlu provizoriu, ajustarea reglementărilor interne în materie de gestionare a daunelor, mai cu seamă:

– utilizarea opțiunii de Call Center și facilitarea lucrului la distanță întru evitarea oricărei forme de contact fizic;

– utilizarea mijloacelor digitale pentru constatarea daunelor;

– utilizarea formularelor ce vor putea fi transmise exclusiv online;

– în procesul de instrumentare a dosarelor de daună, care necesită documente în format fizic – utilizarea exclusiv a modalității de transmitere a acestora prin intermediul serviciilor poștale și/sau curierat;

– păstrarea doar a personalului esențial și necesar a fi antrenat în activitățile operaționale;

– în eventualitatea “contactului” fizic, sporirea măsurilor de igienă în toate spațiile, astfel încât toate unitățile antrenate în procesul de instrumentare a daunelor să fie dezinfectate constant, iar angajații și clienții să respecte normele de igienă corespunzătoare;

– utilizarea mijloacelor electronice de plată;

– depunerea tuturor eforturilor pentru ca măsurile de urgență instituite să nu afecteze comunicarea cu clienții, iar persoanele prejudiciate sunt încurajate să respecte toate măsurile de protecție și să utilizeze comunicarea electronică.

În contextul eforturilor autorităților statului și instituțiilor de resort, Comisia Națională a Pieței Financiare face apel către toți participanții profesioniști a pieței non-bancare la coeziune și conformare deciziilor și recomandărilor autorității de supraveghere în crearea condițiilor favorabile pentru activitățile operaționale, manifestând în acest sens spirit civic pro-activ, înțelegere, receptivitate și solidaritate cu cetățenii, prin crearea unor condiții prielnice, respectiv urgentând renegocierea clauzelor contractuale în raporturile cu beneficiarii de servicii prestate.

În această ordine de idei, CNPF îndeamnă participanții pieței nebancaire, mai cu seamă organizațiile de creditare nebancaire, să stabilească o comunicare informativă și explicativă cu toți debitorii întru identificarea tuturor aspectelor ce țin de relaxarea condițiilor de deservire a împrumuturilor.

COMUNICAT DE PRESĂ AL CNPF

CNPF și UCIP IFAD au încheiat un acord de colaborare destinat fortificării capacităților sectorului AEÎ

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (UCIP-IFAD) au semnat, săptămâna trecută, un acord de parteneriat care are drept scop realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Programului Rural de Reziliență Economică Climatică Incluzivă (PRRECI) și a Proiectului de Reziliență Rurală (PRR) privind dezvoltarea sectorului Asociațiilor de Economii și Împrumut (AEÎ).

Acordul încheiat prevede acordarea de către UCIP-IFAD a asistenței și suportului pentru realizarea pe parcursul anului 2020 a unui șir de activități pentru dezvoltarea și fortificarea sectorului AEÎ, inclusiv:

• elaborarea Strategiei de dezvoltare a sectorului AEÎ pe anii 2020-2025;

• evaluarea sistemelor informaționale contabile utilizate de AEÎ;

• elaborarea regulamentelor privind punerea în aplicare a Fondului de Garantare a Depunerilor de Economii;

• elaborarea metodologiei de supraveghere bazată pe risc pentru AEÎ;

• elaborarea politicii interne pentru efectuarea auditului AEÎ de către Asociația Națională Centrală a AEÎ și a altor amendamente la politica internă a asociației.

Asistența tehnică acordată vine să continue colaborarea anterioară dintre UCIP IFAD și CNPF oferită în cadrul Programelor IFAD

pentru dezvoltarea capacităților sectorului AEÎ, în urma căreia au fost realizate diferite activități notabile. Astfel, cu suportul financiar al UCIP-IFAD a fost creat sistemul informațional de baze de date, în baza căruia, din 2018, AEÎ și OCN prezintă situațiile financiare în format electronic, iar CNPF are acces în regim online la datele financiare ale instituțiilor financiare nebancaire. În 2019, sistemul a fost extins și completat cu modulul analitic informațional de supraveghere bazată pe risc cu indicatori de alertă timpurie.

Urmare a evaluării Standardelor Naționale de Contabilitate (SNC) existente privind activitatea AEÎ și alinierea legislației la cerințele internaționale, din 2017, AEÎ prezintă situațiile financiare conform noilor indicații metodice privind particularitățile contabilității și prezentării informațiilor în situațiile financiare ale AEÎ.

Cu suportul UCIP-IFAD, a fost elaborat studiul privind rolul sectorului AEÎ în prestarea serviciilor de plată pentru populația din localitățile rurale, ulterior fiind semnat un Acord de finanțare pentru dezvoltarea capacităților AEÎ de a deveni agenți pentru transferurile de remitențe și alte servicii de plată populației din sectorul rural.

De asemenea, reprezentanții CNPF au efectuat vizite de studiu în Germania, Irlanda și Estonia, în cadrul cărora au efectuat schimb de experiență privind reglementarea, supravegherea și monitorizarea sectorului financiar nebancaire, aplicarea cerințelor prudențiale și de management etc.

Sectorul AEÎ, care este parte componentă a pieței financiare nebancaire, înregistrează ritmuri constante de creștere în ultimii ani. Totodată, deși au prezență mare în teritoriu, AEÎ dispun de un potențial nevalorificat în extinderea accesului la finanțare pentru micro-afacerile și familiile cu venituri mici din zona rurală.

Potrivit datelor CNPF, la 30.09.2019, erau înregistrate 240 de AEÎ, dintre care 176 de categoria A, 64 de categoria B și o Asociație Națională Centrală a AEÎ, care au acordat împrumuturi în mărime de 933,3 mil. lei către circa 40 mii de persoane.

De la începutul anului, Parlamentul a adoptat aproape 20 de acte în domeniile economic, financiar-bancar, bugetar, cel al controlului financiar, relațiilor comerciale externe

De la începutul sesiunii de primăvară-vară 2020, Parlamentul s-a întrunit în 10 ședințe plenare. În această perioadă, deputații au adoptat mai multe legi din domeniile economic, financiar-bancar, bugetar, cel al controlului financiar, relațiilor comerciale externe etc.

A fost identificată o nouă sursă de completare a bugetului de stat. Parlamentul a instituit un nou mod de alocare a profitului disponibil pentru distribuie al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) la venitul bugetului de stat, în funcție de raportul dintre capitalul statutar în totalul obligațiunilor monetare ale BNM.

Banca Națională a Moldovei a obținut dreptul de a acorda împrumuturi Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în cazul insuficienței mijloacelor deținute pentru onorarea depozitelor garantate. De asemenea, a fost legiferată garantarea depozitelor persoanelor juridice, pe lângă persoanele fizice. Plafonul de garantare constituie 50.000 de lei.

BNM va prezenta Parlamentului un raport privind legalitatea repartizării și utilizării creditelor acordate celor trei bănci devalizate, potrivit unei Hotărâri votate de deputați.

Parlamentul a votat un proiect de lege pentru interpretarea articolului 52 al Legii privind activitatea băncilor, sub aspectul transparenței acționariatului acestora.

Întreprinderile de stat și cele municipale de interes public vor fi supuse auditului extern obligatoriu, potrivit modificărilor la Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

De asemenea, au fost operate modificări la mai multe acte legislative, în vederea consolidării mecanismelor de implementare eficientă a sistemului de control financiar public intern.

Parlamentul a adoptat Legea privind organismele de plasament colectiv alternative (OPCA) care stabilește cadrul legal de constituire, autorizare și funcționare a OPCA, determină cerințele față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrare și depozitarii activelor OPCA.

Parlamentul a racordat Legea privind societățile pe acțiuni la standardele europene, prin consolidarea drepturilor acționarilor, inclusiv în cadrul convocării și desfășurării adunărilor generale ale societăților, precum și definirea exercitării drepturilor acționarilor cu utilizarea mijloacelor electronice.

A fost adoptată o lege care are drept scop îmbunătățirea cadrului legal ce reglementează activitatea Organizațiilor de creditare nebancaire (OCN), în primul rând – protecția drepturilor consumatorilor de împrumuturi.

A fost aprobat un proiect de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, al cărui scop este asigurarea securității statului, protejării sistemului financiar-bancar și cel financiar-nebancaire și a liber-profesioniștilor, precum și apărării drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și ale statului.

Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, aprobată de deputați, reglementează procedurile de atribuire a contractelor de achiziție aplicate de către entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele respective.

La 13 februarie, Parlamentul a creat Comisia de anchetă pentru elucidarea înstrăinării patrimoniului sindicatelor. Parlamentul a modificat Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice sau a întreprinzătorilor individuali, oferind Consiliului Concurenței dreptul de a fi informat despre înregistrarea, reorganizarea sau lichidarea persoanei juridice sau a întreprinzătorului individual.

Parlamentul a aprobat ratificarea protocoalelor internaționale care vor facilita cooperarea în domeniul serviciilor poștale.

Parlamentul a adoptat Legea privind activitatea de reglementare tehnică, elaborată în scopul ajustării activității de reglementare tehnică națională la prevederile Acordului privind Barierele Tehnice în calea comerțului a Organizației Mondiale a Comerțului.

Violina Șpac a fost numită noul director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale de Reglementare în Energetică, potrivit unei Hotărâri de Parlament adoptată cu majoritatea voturilor deputaților.

**Direcția generală comunicare și relații publice
a Parlamentului**

Prețul petrolului: la cauzele reducerii prețului s-a adaugat încă una – scăderea cererii

Un site care este de pus pe masa de lucru a unui număr foarte mare de vizitatori arată non-stop cum crește sau descrește numărul nașterilor pe glob, câte țigări se fumează pe planetă într-o zi, câte hectare de pădure dispar, cât petrol mai există pe planetă și pentru câți ani ne-ar putea ajunge. Acum, la începutul scrierii acestui text, rubrica "Petrol extras astăzi" indică cifra de 66.229 101 barili. Ziua era puțin trecut de mijloc, iar cifra continua să crească. Deci, despre petrol este vorba.

Anul curent a început cu un val de discuții vizavi de modalitatea de reglementare a prețurilor la carburanți. De fapt, discuții de acest fel apar periodic și ele au ca fundal reducerea sau creșterea prețurilor la pompă. În anul curent, prețurile carburanților s-au redus de patru ori. Ceea ce se întâmplă în aceste zile arată că piața carburanților din Republica Moldova este mai receptivă și mai conectată ca niciodată la evoluțiile prețului petrolului la bursele internaționale. Iar bursele nu au cum să nu reacționeze la evenimentele pe care le citim cu ușurință în buletinele de știri în care cresc sau descesc îmbolnăvirile cu coronavirus.

Titlurile de primă pagină a știrilor sunt trase la xerox – piața petrolului se prăbușește. Și asta nu e nici pe departe o găselniță de stil a redactorilor, ci un adevăr pe care marile proiecte de exploatare le suportă cu dificultate. Acum câteva zile se constata căderea prețului petrolului sub 30 de dolari pentru un baril. O asemenea cotă nu a fost atinsă încă din 2003. Raportată la cifrele anului 2014, această evoluție descendentă indică un declin de circa 70 la sută.

Deși o identificare grăbită a cauzei pune în capul listei criza pandemică care prinde în cleștele sale inclusiv economiile-aisberg ale planetei, trendul negativ al prețurilor nu a început odată cu primul strănut din acea localitate anonimă a Chinei. Inversarea vectorilor a început cu boom-ul industriei de extracție din depozite de petrol și gaze de șist din Statele Unite. America acceptă noi abordări pe care le combină cu tehnologii ieftine și curajoase care permit accesul la zăcămintele aflate la mare adâncime. Este pasul prin care America a intrat într-o eră a abundenței petroliere și asta nu avea cum să nu influențeze contextul general. Companii mari și mici, antreprenori abili și proprietari de pământuri sub care s-au găsit rezerve de petrol și gaze, au dublat în ultimii șase ani producția de petrol din SUA, care a ajuns la maxime istorice, etapă la care Statele Unite își revendică independența energetică. Au urmat, evident, și alte intervenții, unele cu miros de praf de pușcă, alte-

le purtând parfumul fin al cabinetelor diplomatice ale marilor puteri, de cele mai multe ori dorindu-se prețuri prin care s-ar garanta venituri constante.

Astăzi, oferta de petrol – cantitățile aflate la vânzare – depășește cererea, în medie, cu peste un milion de barili pe zi. Dar acum nu se mai poate da vina pe supraproducție. Cea care determină în mod categoric prețul este cererea în scădere continuă.

Acum două luni, cel mai ieftin bilet de avion tur-retur Chișinău-Chicago trecea de 1500 euro. Astăzi un asemenea bilet poate fi procurat cu doar 490 de euro. În realitate, Moldova a instituit un blocaj total. În blocaj se află majoritatea statelor din Europa. Unele țări au oprit și zborurile interne. Nu circulă nici trenurile. Majoritatea automobilelor au rămas înghețate în parcuri. O parte a lumii percepe ceea ce se întâmplă ca o cădere inimaginabilă a prețurilor. O altă parte a lumii – ca o cădere inimaginabilă a veniturilor. Pe 3 martie curent, prețul unei acțiuni la "The Boeing Company" era de 291,40 dolari. Pe 18 martie acesta a căzut până la 90,11 dolari. Este adevărat că peste o săptămână prețul s-a dublat, însă această creștere nu arată o tendință de durată.

Dar și aici e de luat în vedere un anumit preludiv. China apasă pe frână în speranța evitării supraîncălzirii economiei, Brazilia nu poate ieși dintr-un prea-lung scandal de corupție la etajele superioare, Rusia nu poate amortiza efectele embargoului SUA-UE, iar toate acestea împreună determină un nivel scăzut al cererii.

Putem constata că această criză a petrolului exprimată în depozite suprapline și extrageri cu frâna trasă arată extern de clar cine sunt cei care au de pierdut. Înainte de toate – cei care și-au investit capitalul în proiecte legate de petrol. În al doilea rând – marele economii legate de petrol-dolar care constată zilnic bugete deșarte și care trăiesc cu îngrijorarea că nu vor avea banii pe care îi cer proiectele lor sociale. La modul indirect – numărul perdanților este mult, mult mai mare și acesta include chiar și o parte considerabilă a celor care consideră că au doar de câștigat.

Și totuși, cine câștigă? Ieftinirea carburanților acționează peste tot în lume ca stimulent direct pentru creșterea economică. Efectul este extrem de vizibil în SUA, unde, datorită taxelor mult mai mici, prăbușirea prețului petrolului s-a transmis puternic în prețurile la pompă – galonul de benzină s-a ieftinit de la aproape 4 dolari la jumătatea lui 2014 la 2 dolari în prezent. Efectul: transportatorii prosperă, iar industria auto înregistrează vânzări și profituri record.

Pe de altă parte, țări precum România, unde statul revendică, prin taxe și accize, aproape 60 la sută din ceea ce plătesc șoferii la pompă, ieftinirea carburanților este totuși vizibilă: prețuri medii de 4,4 lei/litru la motorină și 4,8 lei/litru la benzină, de la circa 6 lei/litru cu un an în urmă.

Republica Moldova aplică ca instrument principal prevăzut în politica bugetar-fiscală accizele. Pentru anul 2020, documentul respectiv a prevăzut o majorare a cotei accizelor, pentru benzină – 5960 lei/tona sau cu 546 lei (10%) mai mult decât în anul 2019, pentru motorină – 2508 lei/tona sau cu 228 lei (10%) mai mult decât în anul 2019 și pentru gazul lichefiat 3580 lei/tona sau cu 174 lei (5%) mai mult decât în anul 2019. Aparent, creșterea sau descreșterea prețului la pompă nu atinge partea de bani pe care o percepe statul. Dar numai aparent. În condiții de activitate economică normală, reducerea prețului la pompă stimulează creșterea consumului, iar creșterea consumului majorează importurile, vânzările și încasările în partea percepută de stat. Doar că regimul împus de starea de urgență schimbă condițiile de activitate și generează efecte inverse.

Cert e că cei care vor fi clar avantajati sunt producătorii agricoli. Campania agricolă de primăvară are avantajul unor prețuri reduse la motorină, aproape identice cu cele revendicate în repetate rânduri de producători. Prețul mic la carburanți va influența costurile produselor agricole și prețul cerut la cântar. Deci și competitivitatea produselor.

Dar toate astea – cu condiția că dincolo de arat și de semănat va veni ziua în care vom lăsa acasă masca și mănușile.

Apropo de site-ul la care mă referam la început. La capătul scrierii acestui text, în dreptul rubricii "Petrol extras astăzi", cifra a crescut în mod neverosimil: 70 950 443 barili.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC "Victoriabank" SA

Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883;

Cont bancar IBAN MD24VI00002251311138MDL

În atenția acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.

Vă aducem la cunoștință că, în conformitate cu Capitolul VI din Statutul Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A., în temeiul hotărârii Consiliului băncii din 26.03.2020, pentru data de 11.06.2020 este convocată Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A. Forma de ținere a Adunării – prin corespondență.

Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A. se va ține la data de 11.06.2020, ora 11:00, la sediul BC „Moldindconbank” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 38.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ORDINARE ANUALE A ACȚIONARILOR BĂNCII:

1. Cu privire la darea de seamă financiară anuală a băncii pentru anul 2019.
2. Cu privire la darea de seamă anuală a Consiliului băncii pentru anul 2019.
3. Cu privire la plata dividendelor.
4. Cu privire la stabilirea cuantumului retribuției muncii, remunerațiilor și compensațiilor membrilor Consiliului BC „Moldindconbank” S.A.
5. Cu privire la modificarea Statutului Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A.
6. Cu privire la confirmarea societății de audit pentru prestarea serviciilor de audit obligatoriu ordinar și a unor servicii conexe, și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acesteia.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor băncii se va întocmi conform situației din 30.04.2020, cu modificările operate după data întocmirii listei, dar nu mai târziu decât cu 3 zile până la data desfășurării Adunării generale ordinare anuale a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele cu privire la ordinea de zi a Adunării, începând cu data de 01.06.2020, în zilele de lucru, de la ora 10:00 până la ora 16:00 la Secția evidența acționarilor și a persoanelor afiliate, la sediul băncii pe adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 38.

Buletinul de vot urmează a fi completat, semnat (cu autentificarea în modul stabilit a semnăturii acționarului (reprezentantului acestuia)) și prezentat la oficiul central al băncii pe adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 38, nu mai târziu de 11.06.2020, ora 10:00 inclusiv. Informația privind modul de completare a buletinului de vot este cuprinsă în textul buletinului.

Rezultatul votului la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A., va fi adus la cunoștința acționarilor băncii prin publicarea unui comunicat informativ în ziarul „Capital Market” și pe pagina web a băncii (www.micb.md), în termenul stabilit de legislația în vigoare.

Comitetul de conducere al BC „Moldindconbank” S.A.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL

BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Liniește de dinaintea furtunii. Leul – sub presiune

Criza economică este inevitabilă. Aceasta va afecta și piața valutară, care în prezent este în mare parte dependentă de exportatori și remitențele moldovenilor, care muncesc în străinătate. Previțiunile privind piața valutară sunt sumbre. Economiiști estimează o depreciere a leului moldovenesc față de principalele valute de referință.

În luna februarie 2020, gradul de acoperire a cererii nete de valută din partea agenților economici prin oferta netă de valută de la persoanele fizice a constituit 95,7%, comparativ cu 96,9% în luna ianuarie, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei. În raport cu luna precedentă, oferta netă de valută de la persoanele fizice s-a diminuat cu 27,8 milioane USD (-16,2%), iar cererea netă de valută din partea agenților economici – cu 26,9 milioane USD (-15,2%). Timp de 13 luni cererea anuală de valută a fost mai mare decât oferta, dar în luna februarie 2020 piața a intrat în echilibru, iar oferta în valori anuale a depășit cererea cu 40 milioane USD. Astfel, cererea s-a redus până la 2,11 miliarde USD, iar oferta în valori anuale a crescut până la 2,15 miliarde USD.

Economistul IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță, spune că, în perioada ianuarie 2019-ianuarie 2020, deficitul de valută pe piața valutară a constituit 138 milioane USD. Iar deficitul de valută are o trăsătură strict electorală. Altfel spus, cererea de valută crește în preajma alegerilor parlamentare.

În același timp, BNM a intrat în această zonă de deficit valutar foarte bine pregătită cu rezerve valutare de 3,065 miliarde USD, recordul absolut atins în decembrie 2019.

În 2020, piața valutară va fi afectată de doi factori: alegeri și criza economică, care se face din ce în ce mai simțită. Oferta de valută va scădea puternic în acest an, iar cererea va rămâne relativ stabilă cu tendințe de scădere. Anticipăm creșterea deficitului de valută în următoarele luni, ceea ce va pune presiune pe leul moldovenesc.

BNM va interveni activ prin vânzări de valută, dar totuși va admite o ușoară depreciere a monedei naționale, pentru a asigura competitivitatea economiei naționale, pe de o parte, și protejarea populației de creșterea prețurilor, pe de altă parte.

Anul 2020 este văzut ca anul când valutele țărilor în curs de dezvoltare vor avea tendințe puternice de depreciere. Însă datorită alegerilor din toamnă, acest proces în Republica Moldova va fi mult mai lent decât în țările din regiune. Acest echilibru atins pe piața valutară riscă să fie cel

mai scurt în istoria noastră, iar piața în 2-3 luni va intra iarăși în zona de deficit valutar.

În perioada ianuarie 2019-ianuarie 2020, deficitul de valută pe piața valutară a constituit 138 milioane USD.

În perioada 16-22 martie 2020, toate valutele din IVM-10 (evoluția a 10 valute de bază relevante pentru Moldova) ale partenerilor comerciali ai Moldovei s-au depreciat față de dolarul american. Cea mai mică depreciere a fost înregistrată de leul moldovenesc (-1,95%), iar cea mai mare depreciere a fost înregistrată de zlotul polonez (-7,26). De la începutul anului, toate valutele din IVM-10 au înregistrat depreciere față de dolarul american. Cel mai puțin s-a depreciat yuanul chinezesc (-1,10%), urmat de euro (-2,27%) și de leul moldovenesc (-3,41%). Cel mai mult, de la începutul anului, s-a depreciat față de dolarul american, rubla rusească (-25,27%), urmată de rubla belarusă (-16,67) și hrivna ucraineană (-14,40%), a mai spus Ioniță.

PREVIȚIUNI DRAMATICE. REMITERILE SE DUC LA VALE

Remitențele, care constituie una din sursele de valută pentru Republica Moldova, vor cunoaște o reducere dramatică. Acest lucru se întâmplă pe fondul creșterii șomajului în UE și revenirii moldovenilor acasă. Piața valutară va fi sub presiune, iar BNM va fi nevoită să intervină cu vânzări de valută. Economiiști estimează o reducere a transferurilor din străinătate cu jumătate de miliard de USD. Economiiștii sunt de părere că remitențele vor scădea cu 30-40%. Respectiv, va crește deficitul contului curent de la actualele 10% la 20%. Șomajul poate să atingă 30% din cei 1,2 milioane de moldoveni încadrați astăzi în câmpul muncii.

Ultimele date ale BNM relevă că în luna februarie moldovenii care muncesc în străinătate au trimis acasă 94,64 mil. USD, cu 7% mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent. Cei mai mulți bani au venit din UE – o pondere de 42,8 la sută, din CSI – o pondere de 17,8 la sută și din restul lumii – o pondere de 39,4 la sută. Transferurile din UE în favoarea persoanelor fizice au constituit 40,52 mil. USD, în creștere cu 2,6 la sută comparativ cu februarie 2019. Din cauza Brexit, volumul transferurilor din UE în februarie 2020 a fost cu 7,42 mil. USD mai mic, iar cel al transferurilor din grupul "alte state" s-a majorat cu aceeași sumă.

În distribuția pe state a provenienței transferurilor în favoarea persoanelor fizice sunt de remarcat transferurile din Israel cu o pondere de 20,6 la sută (19,46 mil. USD) din total (în creștere cu 5,1 puncte procentuale comparativ cu februarie 2019). De asemenea, sunt de menționat transfe-

zurile din Rusia cu o pondere de 16,8 la sută (15,85 mil. USD) din total (în scădere cu 13,4 la sută, precum și cu 4,0 puncte procentuale comparativ cu februarie 2019).

EXPORTATORII ADUCĂTORI DE VALUTĂ – LA PĂMÂNT

Pandemia care a închis majoritatea afacerilor va avea un impact negativ asupra businessului și exportatorilor, care aduceau valută în țară. Analizii avertizează că situația poate deveni critică când companiile vor fi nevoite să reducă din personal sau să-și sisteze activitatea. Printre cele mai afectate domenii sunt turismul, transporturile și domeniul ospitalității și restaurantelor. Principalele efecte pe care le simt antreprenorii, ca urmare a pandemiei de coronavirus sunt: scăderea vânzărilor, suspendarea temporară a activității, disponibilizările, restrângerea activității, întâzierile la plata furnizorilor. Această criză are două componente: atât componenta de consum, care scade mult pentru că oamenii nu mai ies din casă, sunt speriați, dar scade și partea de furnizare pentru că se așteaptă ca, pe termen lung, poate doi ani, o mare parte din populație, în cazul cel mai rău, în care nu se va găsi un vaccin, va fi afectată de acest coronavirus și va lipsi de la muncă.

Dumitru Vicol, strategist, Banca americană, Londra, Marea Britanie, citat de IPRE, a menționat că: „Este important să înțelegem că, spre deosebire de criza din 2008, care a fost rezolvată cu bani, această criză nu poate fi soluționată cu bani. Drept efect, în cazul optimist va fi foarte grav, iar în cazul pesimist va fi dezastruos. Însă, sunt totuși câteva lecții pe care le-am învățat din criza anterioară. Lecția principală este că după ce șomajul crește enorm, revenirea economică este foarte anevoioasă. Reacția guvernelor și băncilor la moment este destul de tranșantă, pentru că ei vor să păstreze șomajul cât mai mic. Sunt trei soluții. O soluție este oferirea lichidităților practic nelimitate, cum a fost aplicată în țările mari, dar și în Cehia sau România. Alte două soluții sunt flexibilitate din punct de vedere fiscal și măsuri de protejare a locurilor de muncă. Astfel, Guvernul trebuie să vină cu soluții, care să ofere posibilitatea de readaptare la noile realități. Eu sunt de părere că job-ul actual al Guvernului este să păstreze locurile de muncă la nivelul actual, aproape de costuri, care nu pot fi calculate la moment, pentru că atunci când se distruge capitalul productiv este mult mai dificil să îți revii. Mai mult va conta momentul revenirii, decât criza de acum. Deci, sunt importante aceste două elemente: gestionarea crizei și forța revenirii de după criză”.

Victor URSU

Statul oferă sprijin întreprinderilor a căror activitate a fost suspendată în urma deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale

În următoarele zile va fi aprobată o listă de măsuri de susținere financiară a agenților economici a căror activitate a fost sistată prin decizia Comisiei pentru Situații Excepționale ca măsură de precauție din cauza răspândirii virusului COVID-19. Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta a anunțat, luni dimineață, președintele Igor Dodon, după întâlnirea tradițională a conducerii de vârf a Moldovei.

Potrivit lui, pentru această categorie de întreprinderi, statul coparticipă, din bugetul de stat, la menținerea locului de muncă și achitarea salariului prin restituirea a 100% din impozitul pe venit a persoanei fizice, contribuției sociale, contribuției medicale, adică 44-45% din fondul de salarizare. Drept bază va fi luată lista angajaților la situația de la 1 martie.

Pentru celelalte întreprinderi care și-au sistat total sau parțial activitatea din proprie inițiativă, nu prin decizia Comisiei pentru Situații Excepționale (în scopul de a proteja angajații), se restituie 60% din impozitul pe venit a persoanei fizice, contribuției sociale, contribuției medicale.

Potrivit președintelui, pentru persoanele care au activat cel puțin 9 luni la o întreprindere și și-au pierdut locul de muncă, statul le va restitui 60-80% din salariul de la ultimul loc de muncă. Pentru aceasta, ei trebuie să se adreseze la oficiile Agenției forței de muncă.

Pentru persoanele care nu au o vechime de muncă de minimum 9 luni sau nu au avut un loc de muncă stabil în ultimul timp și nu pot beneficia de procedura clasică de obținere a ajutorului de șomaj, statul le va acorda un suport financiar în mărime de un salariu minim garantat pe economie, în valoare de 2775 de lei.

„Toate măsurile de susținere din partea statului sunt valabile pe perioada stării de urgență”, a menționat președintele.

Totodată, el a subliniat că pentru angajații de stat care au fost testați pozitiv la COVID-19 și se află în prima linie de luptă (medici, asistenți medicali, polițiști ș.a.), statul le va acorda un ajutor unic în valoare de 16 mii de lei, echivalentul a două salarii medii pe economie.

Toate măsurile de sprijin financiar din partea statului pentru agenții economici trebuie să fie aprobate de Comisia pentru Situații Excepționale, Guvern și Parlament, deoarece aceasta ține de rectificarea legii bugetului de stat pentru anul 2020.

Sergiu Pușcuța: Modificările la legea bugetului de stat sunt concepute pentru a asigura toate plățile necesare pe întregul an bugetar

Potrivit agenției INFOTAG, luni seară, la postul de televiziune TVR-Moldova, el a menționat că guvernul a anunțat măsurile de urgență pentru susținerea economiei, care vor fi valabile pe perioada stării de urgență.

„În viitorul apropiat, guvernul va prezenta parlamentului un proiect de lege de modificare a legii bugetului de stat. Modificările sunt concepute pentru a asigura toate plățile necesare pe întreg anul bugetar”, a declarat prim-viceprim-ministrul și ministrul Finanțelor, Sergiu Pușcuța.

„Se propune ca reducerea TVA pentru sectorul HoReCa să fie pusă în aplicare începând cu 1 mai pentru o perioadă nedeterminată de timp. Celelalte măsuri sunt valabile pe perioada stării de urgență pentru a ajuta cetățenii și agenții economici”, a spus viceprim-ministrul.

El a subliniat că modificările vor prevedea completarea Fondului de rezervă al Guvernului și Fondului de intervenție.

„Din aceste fonduri, pentru procurarea echipamentelor medicale, medicamentelor, echipamentelor de protecție pentru medici s-au cheltuit 36 mil. lei și, respectiv, 19 mil. lei. Trebuie să completăm Fondul de rezervă până la 50 mil. lei, care au fost inițial bugetate. De asemenea, trebuie să majorăm Fondul cu 150 mil. lei pentru cheltuieli neprevăzute care pot apărea. De asemenea, se propune majorarea Fondului de intervenție cu 300 mil. lei pentru a utiliza mijloacele acestuia pentru necesitățile Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și pentru instituțiile medicale implicate în lupta împotriva coronavirusului”, a spus Pușcuța.

Potrivit lui, actualmente se discută o serie de proiecte cu finanțarea FMI și a Băncii Mondiale, precum și a Băncii de Investiții a Consiliului Europei.

Ministrul a spus că deocamdată nu au fost purtate negocieri economice cu privire la utilizarea fondurilor pe care UE le va oferi țărilor Parteneriatului Estic.

„Este vorba despre 140 mil. euro pentru șase țări. Când va exista decizia finală, atunci vom negocia cu Uniunea Europeană referitor la banii pe care îi va utiliza Moldova”, a spus Pușcuța.

BNM oferă flexibilitate băncilor în abordarea agenților economici care au credite

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a aprobat vineri, 27 martie, o hotărâre care permite băncilor licențiate să amâne sau să modifice termenele de scadență a plăților și/sau sumele plăților scadente, până pe data de 30 iunie 2020, la creditele acordate agenților economici, transmite MOLDPRES.

Modificarea termenelor menționate nu va avea ca efect clasificarea în mod automat a creditelor respective într-o categorie mai dură decât cea existentă la data adoptării acestei hotărâri.

„Decizia se referă la persoanele juridice cărora le-a fost afectată temporar situația financiară, ca urmare a stării de urgență și consecințelor economice generate de COVID-19”, indică un comunicat al Băncii Naționale.

Potrivit BNM, măsurile vor putea fi aplicate în mod individual de fiecare bancă, conform reglementărilor sale interne și prevederilor contractuale cu debitorii respectivi, inclusiv capacitatea de plată a acestora.

Astfel, agenții economici vor trebui să notifice argumentat banca la care se deservesc despre dificultatea temporară de plată în legătură cu situația respectivă. „Ulterior, băncile vor fi obligate să evalueze în mod prudent calitatea creditelor și să identifice orice situație de improbabilitate de plată a debitorilor”, au precizat surse de la Banca Națională.

La fel, băncile vor asigura în continuare gestionarea eficientă și prudentă a tuturor riscurilor în vederea menținerii stabilității situației lor financiare.

Care este impactul crizei financiare asupra societății? În primul rând, este scăderea nivelului de consum. Această influență este foarte similară cu comportamentul unei avalanșe. Cu cât se lasă mai jos, cu atât sunt mai largi straturile de zăpadă pe care le cuprinde. Dacă criza începe într-o anumită zonă majoră a economiei, ea se răspândește foarte repede și în toate celelalte zone ale acesteia. Oamenii care își pierd locul de muncă își reduc brusc consumul. Acest lucru se întâmplă parțial datorită pierderii sursei de venit, iar parțial datorită fricii pentru viitor. Un astfel de comportament simultan al unui număr mare de oameni reduce brusc nivelul de rentabilitate al întreprinderilor, ai căror clienți erau oamenii rămași fără venituri. Ca să nu dea faliment, aceste întreprinderi sunt nevoite să concedieze o parte din angajații săi, care se adaugă la grupul de oameni care își reduc consumul. Acest proces continuă într-o spirală, cuprinzând în continuare straturi noi ale societății.

Se crede că în perioadele de criză financiară, orice investiție este impractică. Această opinie este greșită. E din cauza faptului că criza financiară întotdeauna începe în mod imprevizibil și se termină într-un mod tot atât de imprevizibil. Să încerci s-o prezici este la fel de imposibil precum și să prinzi un fulger. Un investitor care cumpără active în perioada de prosperitate a economiei și nu o face în perioadele de criză, cumpără atunci când activele sunt scumpe și nu cumpără când sunt ieftine. Valoarea numerarului disponibil în timpul crizei crește semnificativ, dar numai pentru acei investitori care în cele din urmă îl investesc. Restul, de fapt, ratează o ocazie rară de a-și crește economiile. **Procesul de luare a deciziilor de investiții în perioadele de criză impune o responsabilitate suplimentară, dar nu poate fi anulat.**

Nivelul schimbat al consumului în societate afectează diverse instrumente financiare în mod diferit, totuși, există două reguli universale.

Prima regulă este că acele active financiare care au fost cele mai profitabile în timpul perioadei de prosperitate economică, vor fi cele mai vulnerabile în timpul crizei. Acest lucru se datorează sensibilității lor la gradul de consum, ceea ce se numește „flexibilitate a consumului”. Cu cât acest indice este mai mare, cu atât este mai mare randamentul activului în perioade de prosperitate economică și cu atât activul este mai vulnerabil în perioade de criză. Activele cu o flexibilitate ridicată a consumului includ business-ul turistic, mărfurile de lux, precum și multe tipuri de servicii. Activele cu o flexibilitate scăzută a consumului includ proiecte agricole, produse alimentare, mărfuri și servicii medicale. **În perioadele de criză financiară, investițiile în proiecte ce prevăd producerea mărfurilor cu flexibilitate ridicată a consumului sunt extrem de periculoase.** Achiziționarea de active de acest fel este recomandată numai în cazul unui preț atractiv.

A doua regulă – acele active financiare care utilizează o cantitate mare de capital împrumutat sau care duc la costuri fixe ridicate vor fi cele mai vulnerabile în perioadele de criză financiară. Astfel de active sunt denumite active „cu levier ridicat”. Acest lucru se datorează faptului că în perioadele de cerere scăzută, cheltuielile variabile scad, dar cele fixe – nu. Plățile de închiriere și împrumuturi trebuie plătite chiar și în cazul absenței complete a vânzărilor. În plus, aceasta se agravează prin faptul că în perioadele de criză, lichiditatea sistemului financiar scade. Mai simplu spus – obținerea unor împrumuturi devine mult mai problematică. Mecanismul aici este destul de simplu. Pe de o parte, producătorii au nevoie de resurse financiare suplimentare pentru a rămâne la suprafață în fața cererii reduse pentru produsele lor, pe de altă parte, din același motiv, băncile reduc suma creditelor emise, pe măsură ce profitabilitatea proiectelor comerciale ale clienților lor scade. În aceste condiții, valoarea numerarului disponibil crește. **Doar investitorii cu fonduri suficiente pot analiza posibilitățile de investiții noi în proiecte care sunt caracterizate printr-un efect de pârghie ridicat.** Astfel de proiecte ar putea include proprietăți imobiliare rezidențiale sau comerciale, producție industrială. Investițiile

În ce active trebuie să investești și de ce să te ferești în perioadele de criză financiară?

în active de acest fel în perioadele de criză sunt, de asemenea, recomandate numai în cazul unui preț atractiv.

În lumina principiilor prezentate mai sus, vom evalua diverse opțiuni de investiții disponibile pentru cetățenii țării noastre și le vom oferi recomandări pentru perioada crizei financiare:

Începerea unei afaceri noi: nu este recomandată dacă există concurenți care activează în același domeniu. Cererea generală mai mică va spori semnificativ concurența, astfel încât nu va mai fi loc pentru o afacere nouă în astfel de condiții.

Investiții într-o afacere existentă: sunt recomandate doar pentru a rămâne competitiv.

Un împrumut către o întreprindere sau cumpărarea unei părți dintr-o afacere existentă: Acest lucru este extrem de periculos în cazul unei afaceri caracterizate prin „flexibilitate mare a consumului” sau „levier mare”. Achiziționarea de active de acest fel este recomandată doar la un preț foarte atractiv.

Investiții în imobile rezidențiale sau comerciale: o investiție foarte problematică în perioadele de criză financiară. Atât imobilele rezidențiale, cât și cele comerciale au două surse principale de venit – chiriile și creșterea prețurilor. Criza financiară are un efect negativ asupra ambelor surse. Chiria este afectată din cauza scăderii puterii de cumpărare a chiriașului care întâmpină dificultăți financiare. Prețurile proprietăților scad și ele. Acest lucru se datorează modificării lichidității sectorului bancar. Pentru cumpărarea imobilelor de obicei se folosesc împrumuturi, care în perioadele de criză sunt mult mai dificil de obținut. Acest lucru reduce cererea pentru imobile în mod drastic. Oferta de bunuri imobiliare nu poate scădea atât de brusc, deoarece aceste proiecte sunt pe termen lung, iar proiectul care a început nu poate fi oprit. Incoerența dintre cerere și ofertă duce la scăderea prețurilor la imobile. Achiziționarea de active de acest fel este recomandată doar la un preț foarte atractiv.

Cumpărarea terenurilor agricole: recomandat. Terenurile agricole au o capacitate productivă naturală. Pe deasupra, cererea pentru produse agricole în perioadele de criză financiară nu scade, ci crește adesea din cauza efectului „substituirii”. Consumatorii înlocuiesc plăcerile scumpe cu cele mai ieftine. Mâncarea se referă de obicei la plăcerile mai ieftine. În plus, din cauza că vânzarea terenurilor agricole moldovenești străinilor este interzisă, prețul acestora este mai mic decât valoarea lor. Dezavantajele investițiilor

includ dificultăți în consolidarea terenurilor agricole pentru implementarea proiectelor comerciale pe acestea.

Participarea la proiecte agricole: Recomandat în mare măsură, din aceleași motive ca și cumpărarea de terenuri agricole.

Cumpărarea unei monede puternice: Se recomandă ca soluție temporară, pentru a păstra numerar disponibil pentru investiții ulterioare. O monedă puternică este susținută de activele țărilor emitente și, ca atare, are o valoare intrinsecă. Avantajele acestei investiții includ volatilitatea scăzută (o modificare a valorii sale în raport cu alte active), iar dezavantajele – rentabilitatea negativă. Cumpărând monedă, investitorul plătește, de fapt, pentru oportunitatea de a stoca economii într-un activ solid, cu volatilitate redusă.

Cumpărarea aurului sau a altor metale prețioase: Nu este recomandat. Achiziționarea lingourilor de aur este interzisă în Moldova, iar cumpărarea produselor din aur este ineficientă, deoarece metalul este scump în acest caz. De asemenea, nu este recomandată achiziționarea contractelor de aur prin intermediul brokerilor online. Aurul, ca și o monedă puternică, are o valoare intrinsecă, dar este mult mai volatil și, prin urmare, este un activ impropriu pentru a economisi numerar disponibil pentru investițiile ulterioare. Pe lângă aceasta, aurul are un randament negativ mai mare decât moneda din cauza comisioanelor de intermediere și a costurilor de stocare care se reflectă în prețul său.

Criptomonedă: Nu este recomandat într-o mare măsură. Valoarea intrinsecă a acestui activ este îndoielnică (cel puțin pentru ziua de azi), iar nivelul de volatilitate este gigantic. Astfel, această investiție nu este potrivită nici pentru economisirea fondurilor, nici pentru înmulțirea acestora.

Achiziționarea obligațiunilor Ministerului Finanțelor din Moldova: Recomandat ca soluție temporară, pentru a păstra numerar disponibil pentru investițiile ulterioare. Pe de o parte, în perioadele de criză, băncile centrale din toate țările și, prin urmare, Moldova, coboară rata dobânzii de bază la un nivel foarte scăzut pentru a menține economia. Aceasta reduce randamentul nominal al obligațiunilor. Pe de altă parte, perioadele de criză economică se caracterizează printr-o scădere accentuată a cererii consumatorilor, ceea ce reduce inflația, crescând astfel randamentul real al obligațiunilor. Vorbim despre cifre foarte mici, dar o oarecare

rentabilitate reală este posibilă în cazul unei astfel de investiții. Dezavantajele ei includ riscul devalorizării monedei naționale. Din punct de vedere economic, Moldova este o țară slabă. O criză severă sau prelungită o va slăbi pe ea mai mult decât pe alte țări mai puternice, ceea ce ar putea slăbi moneda națională față de monedele altor țări.

Depozite bancare în lei sau valută: Nu este recomandat. Veniturile din acestea vor fi mai mici decât veniturile din obligațiuni, iar la riscuri se va adăuga riscul de insolvență bancară, care poate să se întâmple în caz de criză severă sau prelungită. Returnarea depozitelor nu justifică riscurile asociate acestora.

Cumpărarea de acțiuni la bănci: Recomandarea este neutră. În legătură cu reformele recente din sectorul bancar, acțiunile băncilor comerciale din Moldova au devenit un instrument de investiții complet normativ. Avantajele acestora includ un nivel ridicat de rentabilitate al unei astfel de investiții, iar dezavantajele – un nivel extrem de ridicat de dependență al acestui randament de viteza de dezvoltare a economiei țării, precum și o lichiditate scăzută a investițiilor (piața secundară a acțiunilor nedezvoltată).

Pseudo-investiție: Nu este recomandat în mod categoric. Este o chestiune de tranzacționare a valutei sau a altor instrumente financiare pentru profit. Astfel de proiecte sunt folosite de oamenii de afaceri neonești pentru a-și induce în eroare clienții sau, mai simplu spus, pentru a înșela. Instrumentele de mai sus există exclusiv pentru asigurarea riscurilor entităților comerciale. A le folosi pentru profit înseamnă a le folosi în alte scopuri. O anumită probabilitate statistică de profit din utilizarea unor astfel de instrumente există, dar ea este neglijabilă.

Investiții în autoeducare: puternic recomandat. Există multe dovezi empirice ale unei corelații ridicate între nivelul educațional și suma veniturilor. Rentabilitatea unei astfel de investiții este ridicată în orice condiții ale economiei, iar volatilitatea ei este destul de mică.

Cernișev Roman Iurie,

CFA, Master în Administrarea Afacerilor, Master în Economie, fondatorul proiectului de investiții „AGOZIM”, precum și manager investițional profesional și consultant financiar pe portalul www.findir.md

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 23.03.2020 - 27.03.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
23.03.2020	MD14ELIR1009	SA "ELIRI"	1324	14,06	18 615,44	10	666288	0,2	Pachet Unic (Licitare cu strigare)
23.03.2020	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	25	265	6 625,00	100	4967794	0	Cumparare vnzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 23.03.2020 - 27.03.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA MOLDCCELL	MD14MCEL1000	1	1	188100990	205730404,00	99,00
2	SA Bunăstare	MD14STAR1003	10	1	171	1710,00	0,90
3	SA Constructorul	MD14CONB1009	30	1	13200	115500,00	2,00
4	SA CONTEMPORAN-UNIS	MD14ONUL1005	1	1	1036	3543,12	1,51

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA LESOBAZA	MD14FORM1009	1	1	2450	2450,00	1,58

PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA

sesiunea din 01 Aprilie 2020

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisie, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	480000	296,75	142 440 000,00	80,0000	100,00	22.01.2020	23.03.2020	03.04.2020
2	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	713504	283,99	202 628 000,96	35,6752	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020
3	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	79600	212,42	16 908 632,00	3,9800	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020
4	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	3368	212,42	715 430,56	0,1684	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020
5	S.A. „Micul Print”	MD14MIPR1005	13700	29,77	407 849,00	33,2993	8,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
6	S.A. „Articole de Timplarie”	MD14COLE1008	78	10,69	833,82	0,2978	19,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
7	S.A. „Marita”	MD14MART1009	165	5,63	928,95	0,7048	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
8	S.A. „Curcubeul Primaverii”	MD14CURC1006	2480	8,34	20 683,20	14,1045	7,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
9	S.A. „Inmacometal”	MD14COMM1007	56	5,63	315,28	0,0192	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
10	S.A. „Luceafarul - Drochia”	MD14LUCE1000	303	8,33	2 523,99	0,3648	4,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
11	S.A. „Metalistul”	MD14METL1001	1240	4,80	5 952,00	0,6838	1,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
12	S.A. „Libraria-Basarabeasca”	MD14LBAS1009	2063	23,34	48 150,42	14,7991	5,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
13	S.A. „Magazinul Livada Aurie”	MD14VIDA1003	4329	7,65	33 116,85	79,7972	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
14	S.A. „Totul pentru Menaj”	MD14MENA1000	23172	4,90	113 542,80	79,8979	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
15	S.A. „Geomacón”	MD14GEOM1003	31	0,93	28,83	0,0262	1,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
16	S.A. „Fauras”	MD14URAS1000	155	21,70	3 363,50	0,3444	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
17	S.A. „Montaj”	MD14MONJ1009	63	57,67	3 633,21	0,6211	10,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
18	S.A. „Micul Print”	MD14MIPR1005	3016	29,77	89 786,32	7,3307	8,00	28.02.2020	30.03.2020	03.04.2020
19	SA" MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	1,65	72 086,85	1,4992	5,00	06.03.2020	23.03.2020	06.04.2020
20	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	9,38	914 531,24	6,2567	10,00	06.03.2020	23.03.2020	06.04.2020

Societatea de investiții "Pro Invest Capital" S.A.

Întru asigurarea respectării prevederilor art. 4 sbp. 3) din Regulament CNPF nr. 40/4 din 10.09.2018, precum și Ordonanței CNPF nr. 45/5-O din 25.09.2019, Societatea de investiții "Pro Invest Capital" S.A. aduce la cunoștință potențialilor cumpărători despre înstrăinarea părții sociale în mărime de 22,02% din capitalul social al "Alanto" SRL la prețul de 152 336,16 lei.

**Pentru informații suplimentate
telefonul de contact 069610324.**

Акционерам «INTERMEDIAR» S.A.,

27.03.2020 г. состоялось очередное годовое общее собрание акционеров «Intermediar» S.A. по итогам деятельности за 2019 г.

СОБРАНИЕМ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Принять к сведению Годовой финансовый отчет Общества в сопровождении заключения Ревизионной комиссии.
2. Утвердить Годовой отчет Совета. Одобрить все действия и решения Совета, принятые за период с 05.04.2019 г. по 27.03.2020 г. и признать их совершенными в интересах Общества. Установить оплату труда членов Совета за отчетный период.
3. Утвердить годовой отчет Ревизионной комиссии (РК). Установить оплату труда членов РК за отчетный период.
4. Чистую прибыль за 2019 г. (155596 МДЛ) направить на: i) формирование резервного капитала – 7779,80МДЛ; ii) развитие Общества – 147816,20МДЛ. Утвердить нормативы распределения чистой прибыли на 2019 г.: 5% – резервный капитал; до 95% – фонд развития Общества.

Директор «Intermediar» S.A.

Вниманию акционеров «MEGA PRIM» SA

Согласно решению Совета «MEGA PRIM» S.A. от 09 марта 2020 года объявляется созыв очередного годового общего собрания акционеров Общества, в очной форме, которое состоится 04 мая 2020 г., начало в 10:00, по адресу: мун. Кишинев, ул. Фередеулуй, 4.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет о работе совета и деятельности Общества за 2019 год.
2. Рассмотрение финансового отчета Общества за 2019 год и заключения ревизионной комиссии Общества по финансовому отчету Общества за 2019 год.
3. Отчет ревизионной комиссии Общества за 2019 год.
4. О распределении чистой прибыли Общества за 2019 год и утверждении нормативов распределения чистой прибыли Общества в 2020 году.
5. Об установлении размера оплаты труда членов совета и ревизионной комиссии Общества, а также их годовых вознаграждений и компенсаций.

Время регистрации участников очередного годового общего собрания акционеров: с 09:00 до 09:45 по местному времени.

Дата, на которую составляется список акционеров, имеющих право на участие в очередном годовом общем собрании акционеров: 27 марта 2020 года.

С материалами к очередному годовому общему собранию акционеры могут ознакомиться начиная с 24 апреля 2020 г., с 10.00 до 13.00 в рабочие дни (с учетом пятнадцатой рабочей недели) по адресу: РМ, мун. Кишинэу, ул. Колумна, 63.

Для участия в собрании акционеры должны предъявить документы, удостоверяющие личность, представителям акционеров – доверенность заверенную в соответствии с действующим законодательством.

Справки по телефону: 022-27-80-60.

**Исполнительный орган
«MEGA PRIM» S.A.**

Stimate acționar "B.P.S.P." S.A.!

Organul executiv al "B. P. S. P." S.A., în baza deciziei Consiliului societății din 27.03.2020, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 16.04.2020, pe adresa: mun. Chișinău, Calea Leșilor, 10.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea constituirii garanțiilor reale în formă de gaj/ipotecă a bunurilor Societății în scopul asigurării obligațiilor "ATC-Agrotehcomerț" S.A. vizând creditele solicitate de la B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A., a dobânzilor și a altor plăți aferente..
2. Cu privire la împuternicirea Administratorului Societății cu dreptul de a semna contractele de ipotecă, gaj și alte documente legate de valorificarea creditelor.
3. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul înregistrării – orele 14.00.

Începutul adunării – orele 15.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 30.04.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării începând de la 06.04.2020 la sediul Societății, în zilele de lucru de la 16.00. pînă la 17.00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

S.A. "Angro-Impex"

Hotărîrea Adunării Generale nr. 1
din 28.03.2020.

S-A HOTĂRÎT:

- 1). Aprobarea Dării de seamă financiare pe a. 2019,
- 2). Aprobarea Dării de seamă a Comisiei de Cenzori pe a. 2019,
- 3). Aprobarea Raportului „Invest-Audit” SRL a. 2019,
- 4). Repartizarea profitului 105327 lei pentru dividende, a. 2019.

Stimate acționar "ATC-JUBILEU-COM" S.A.!

Organul executiv al Societății, în baza deciziei Consiliului societății din 26.03.2020, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 16.04.2020, pe adresa: mun. Chișinău, Calea Leșilor, 10.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea constituirii garanțiilor reale în formă de gaj/ipotecă a bunurilor Societății în scopul asigurării obligațiilor "ATC-Agrotehcomerț" S.A. vizând creditele solicitate de la B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A., a dobânzilor și a altor plăți aferente..
2. Cu privire la împuternicirea Administratorului Societății cu dreptul de a semna contractele de ipotecă, gaj și alte documente legate de valorificarea creditelor.
3. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul înregistrării – orele 15.30.

Începutul adunării – orele 16.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 30.04.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării începând de la 06.04.2020 la sediul Societății, în zilele de lucru de la 16.00. pînă la 17.00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

În atenția acționarilor "ESTATE GROUP" SA

Organul executiv „ESTATE GROUP” SA, conform deciziei consiliului Societății din 13 martie 2020, anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor Societății, cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 04 mai 2020. Adunarea va începe la ora 15:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Feredeului, 4, of. 216.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul privind activitatea consiliului și funcționarea Societății pentru anul 2019.
2. Examinarea raportului financiar al Societății pentru anul 2019, aprecierea comisiei de cenzori privind conformitatea întocmirii raportului financiar al Societății pentru anul 2019.
3. Raportul de activitate al comisiei de cenzori a Societății pentru anul 2019.
4. Cu privire la repartizarea profitului net al Societății pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului net al Societății pentru anul 2020.
5. Stabilirea cuantumului retribuției muncii, remunerațiilor anuale și compensațiilor membrilor consiliului Societății și comisiei de cenzori a Societății.
6. Alegerea consiliului Societății.

Înregistrarea acționarilor: de la ora 14.00 până la 14.45.

Acționarii vor prezenta documentul de identitate (buletinul de identitate), iar reprezentanții acționarilor – și procura perfectată conform legislației în vigoare.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 27 martie 2020.

Materialele referitoare la ordinea de zi a adunării pot fi consultate de către acționari în zilele de lucru începând cu 24 aprilie 2020 între orele 10.00–13.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Feredeului, 4, of. 302.

**Informații suplimentare la telefon:
0-22-27-22-56**

«Interautotrans» S.A.

В связи с введением ЧП в стране, АО «Interautotrans» сообщает о переносе годового общего собрания акционеров на неопределенный срок. О дате проведения собрания будет объявлено дополнительно.

C.A. „ASTERRA GRUP” S.A.

Vă comunică că la data de 27.03.2020 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. cu prezență, la care au participat în total 38.119.599 acțiuni, sau 96,48% din totalitatea acțiunilor plasate cu drept de vot, fiind aprobate următoarele:

1. A aproba darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii suplimentare de acțiuni conform deciziei AGEA din 27.02.2020 și de calificat emisiunea în sumă de 4.000.000 lei ca efectuată.
Pro-38.119.599 voturi, contra – 0
2. A aproba Lista subscriitorilor la acțiunile emisiunii suplimentare.
Pro-38.119.599 voturi, contra – 0
3. A aproba modificările și completările la Statut după cum urmează: Art. 5.1 din Statut va avea următoarea redacție: Capitalul social al societății constituie 43.508.888 lei, împărțit în 43.508.888 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală 1 (unu) lei fiecare, clasa I, drept de vot, de a primi dividende și o parte din active la lichidarea societății, formă nematerializată.
Pro-38.119.599 voturi, contra – 0
4. A autentifica semnăturile președintelui și al secretarului pe procesul-verbal în baza art. 64 (1) al Legii privind societățile pe acțiuni de către comisia de cenzori
Pro-38.119.599 voturi, contra – 0

IPC „ICAM” SA

Consiliul societății pe acțiuni al întreprinderii de producție și comerț „ICAM”, în conformitate cu art. nr. 52 a Legii societății pe acțiuni a decis convocarea adunării generale anuale a acționarilor, care va avea loc la 17 aprilie 2020, la adresa: or. Chișinău, str. Tighina, 65, etajul 2 al IPC „ICAM” SA.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Consiliului SA ICAM și aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pe anul 2019;
2. Aprobarea dării de seamă a comisiei de cenzori pentru anul 2019;
3. Aprobarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției muncii ei;
4. Repartizarea profitului (acoperirea pierderilor) pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a beneficiului pentru anul 2020.

Înregistrarea la adunare va avea loc de la ora 10.00, începutul adunării – ora 11.00. Forma ținerii adunării – cu prezența acționarilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită conform situației din 09.03.2020.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele adunării pe adresa or. Chișinău, str. Tighina, 65, etajul 2, anticamera, începând cu 10 aprilie 2020 între orele 9.00-17.00 în zile de lucru, tel. pentru informație: 0 (22)27-25-71.

Acționarii vor prezenta documentul de identitate, iar reprezentanții și procura perfectată conform legislației în vigoare.

Consiliul Societății

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Цена нефти: к причинам снижения добычи нефти добавилась еще одна – падение спроса

3

В какие активы инвестировать, и чего опасаться во время финансового кризиса?

5

Солидарность и общественное согласие

Обращение Национальной комиссии по финансовому рынку к небанковским кредитным организациям

Учитывая сложившиеся обстоятельства, ставшие следствием ряда факторов, связанных с санитарным кризисом, которые влияют на общественную и экономическую жизнь, Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) обращает внимание руководства профессиональных участников небанковского кредитного рынка (НКО) на следующее.

Во-первых, орган небанковского надзора призывает к доброй воле, здравому смыслу и солидарности, чтобы объединить усилия рынка и ответить на инициативы руководства страны в сфере комплексных мер по борьбе и устранению последствий пандемического кризиса. Это касается взаимоотношений НКО с получателями небанковских кредитов / финансового лизинга (физические и / или юридические лица).

Во-вторых, НКФР призывает учредителей и управляющих НКО проявить терпимость в отношениях с дебиторами-должниками, воздержаться на время чрезвычайного положения от давления (различными, в том числе излишними методами) на граждан, которые финансово не в состоянии выполнить свои договорные обязательства.

НКФР просит НКО в кратчайшие сроки внедрить положения Постановления №13/5 от 24.03.2020 о некоторых мерах по смягчению последствий эпидемиологического кризиса.

НКФР рекомендует применить отсрочки на выплаты (отмену пени и / или процентов за задержку) по взятым небанковским кредитам / финансовому лизингу, если дебитор / лизингополучатель не осуществил платежи согласно графику за период с 17 марта по 30 июня. В связи с этим НКО должны поддерживать до 30 июня резервы для убытков по активам в соответствии с классификацией по состоянию на 17 марта этого года.

В то же время НКО следует продлить / пересмотреть кредитные договоры / финансового лизинга в случае неосуществленных получателями платежей за период 17 марта – 30 июня. Внесение изменений в отношении сроков погашения – до 31 августа – осуществляется посредством двусторонних

соглашений или односторонних решений, которые не ведут к увеличению долга дебитора / лизингополучателя. Напоминаем, что изменение этих договоров не ведет к тому, что кредиты / финансовый лизинг будут переведены в более проблемную категорию.

Снижение фактических годовых процентных ставок на период 17 марта – 31 мая должно сопровождаться оценкой дополнительных рисков и их управлением по мере возможности. Так, снижение фактических годовых процентных ставок (минимум на 5 процентных пунктов) и отказ от начисления пени или процентов за задержку в указанный период позволит НКО поддерживать резервы для убытков по соответствующим кредитам согласно классификации, проведенной по состоянию на 17.03.2020, на срок до 31.12.2020.

В соответствии с указанным Постановлением НКФР (№13/5 от 24.03.2020), необходимо учесть, что при констатации погашения кредитов с измененными сроками, в случае передачи отчетов в бюро кредитных историй, необходимо руководствоваться обстоятельствами, вытекающими из действий НКО, принятых во время кризисной ситуации. Отметим, что отсрочки, предусмотренные в решении НКФР, не применяются в случае кредитов, выданных по-

сле 17.03.2020, соответственно, указанный нормативный акт не направлен на перевод кредитов, выданных дебиторам, в более льготную категорию, чем это было по состоянию на 17 марта этого года.

В связи с этим Национальная комиссия по финансовому рынку повторно обращает внимание на необходимость использования небанковскими кредитными организациями индивидуального подхода в отношениях с каждым получателем финансовых услуг и предоставления льгот / отсрочек, не применяя пени или проценты за задержку, а также предоставление возможности продления / пересмотра соответствующих договоров в связи с невыплатами физическими или юридическими лицами за период действия чрезвычайного положения.

В связи с вышеизложенным орган по небанковскому надзору просит действовать в духе общественного согласия, призывая к достойному общению и поведению в процессе финансового посредничества между кредиторами и дебиторами, и поддержанию отношений, основанных на взаимном доверии и ответственности.

Примечание: с дополнительной информацией по данному вопросу можно ознакомиться на сайте НКФР <https://www.cnpf.md/ro/decisions>

ISSN 1857-1212

Курс валют на 1.04.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	18.2258
EUR	1	19.9619
UAH	1	0.6569
RON	1	4.1351
RUB	1	0.2334

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Внимание акционерных обществ, профессиональных участников небанковского финансового рынка, подписчиков и читателей!

В связи со сложной ситуацией в стране из-за угрозы распространения нового типа коронавируса COVID-19, I.P. Capital Market сообщает, что печатная версия издания будет доступна в основном лишь для подписчиков. Остальные читатели могут приобрести электронную версию газеты или же по завершении карантина печатную в редакции I.P. Capital Market.

Также издание напоминает о том, что для снижения угрозы распространения коронавируса I.P. Capital Market требует предоставлять материалы для публикации по электронной почте и осуществлять безналичные платежи.

Письма и документы для редакции необходимо оставлять на посту охраны НКФР (вход со стороны пр-та Штефана чел Маре, 77).

Телефон для справок: 022 22 77 58, моб. 069666716.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания 27 марта Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- В условиях чрезвычайного положения, согласно распоряжениям Комиссии по чрезвычайным ситуациям, НКФР дала следующие указания участникам рынка капитала. Эмитенты ценных бумаг должны раскрыть информацию, опубликовав ее и представив до 29 мая годовой отчет за отчетный 2019 год. В то же время общие годовые собрания акционеров в 2020 году будут проводиться в течение двух месяцев, следующих после 29 мая, даты предоставления финансовых отчетов за 2019 год. Если эта дата будет пересмотрена, – в течение двух месяцев после нового срока, установленного Комиссией по чрезвычайным ситуациям.

- Внес поправки в Постановление НКФР №57/13 от 28.12.2018, цель которых заключается в изменении некоторых сроков и аспектов Технической базы расчетов по статистическим данным, необходимым для расчета страховой премии и корректирующих коэффициентов в обязательном внутреннем и внешнем автогражданском страховании.

II. АВТОРИЗАЦИЯ:

- Одобрил назначение Марины Попеску на должность главного бухгалтера BAR PRACTIC-ASIG SRL.

- Осуществил запись в Государственный реестр ценных бумаг об исключении ценных бумаг, выпущенных ранее девятью акционерными обществами, в результате их ликвидации и исключения из Государственного реестра юридических лиц.

- Одобрил назначение Михаила Покня на должность административного директора CA GENERAL ASIGURĂRI SA, до возникновения состояния несоответствия, предусмотренного нормативными актами.

- Одобрил назначение Дианы Кириак, Лии Койка и Александру Жигэу членами ревизионной комиссии CA GARANȚIE SA, до возникновения состояния несоответствия, предусмотренного нормативными актами.

III. НАДЗОР:

- Отменил Распоряжение НКФР №52/2-О от 04.11.2019 об аудите соответствия по причине неблагоприятной ситуации, возникшей из-за санитарного кризиса, что подразумевает предпосылки экономического и финансового кризиса.

ПРЕСС-РЕЛИЗ НКФР

НКФР и UCIP IFAD подписали соглашение о сотрудничестве в целях укрепления сектора ссудо-сберегательных ассоциаций

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) и Консолидированное управление по внедрению программ Международного фонда по сельскохозяйственному развитию (UCIP IFAD) подписали на прошлой неделе партнерское соглашение, цель которого заключается в реализации задач, намеченных в Программе повышения экономико-климатической устойчивости сельской местности (PRRECI) и Проекте устойчивости сельской местности (PRR) в сфере развития сектора ссудо-сберегательных ассоциаций (ССА).

Соглашение предусматривает, что UCIP IFAD предоставит помощь и поддержку для осуществления в 2020 году ряда мер, направленных на развитие и усиление сектора ССА, таких как:

- разработка Стратегии развития сектора ССА на 2020 – 2025 гг.;
- оценка бухгалтерских информационных систем, используемых ССА;
- разработка положений о введении в действие Фонда гарантирования ссудо-сберегательных вкладов;
- разработка методологии надзора, основанного на риске, для ССА;

- разработка внутренней политики в сфере проведения аудита в ССА Национальной центральной ассоциацией ССА и внесение других поправок во внутреннюю политику ассоциации.

Техническая помощь призвана продолжить предыдущее сотрудничество между НКФР и UCIP IFAD в рамках программ IFAD по развитию сектора ССА, в результате которых были проведены

важные меры. При финансовой поддержке UCIP IFAD была создана электронная система базы данных, на основе которой, начиная с 2018 года, ССА и небанковские кредитные организации представляют финансовые отчеты в электронном формате, а у НКФР есть онлайн доступ к финансовым показателям небанковских финансовых организаций. В 2019 году система была усовершенствована информационным аналитическим модулем надзора, основанным на риске, с показателями раннего предупреждения.

После оценки действующих Национальных стандартов бухгалтерского учета (SNC) в сфере деятельности ССА и приближения законодательства к международным требованиям, начиная с 2017 года ССА представляют финансовые отчеты согласно новым методическим указаниям об особенностях бухгалтерского учета и заполнения информации в финансовых отчетах ССА.

При поддержке UCIP IFAD раз-

- Внес изменения в Постановление НКФР №14/1/2017 об отзыве лицензии Компании по страхованию жизни SIGUR-ASIGUR SA, согласно которым увеличивается на 12 месяцев срок полного трансфера принадлежащего ей портфеля.

IV. РЕКОМЕНДАЦИИ:

На фоне серьезного кризиса (пандемического, экономического, финансового) НКФР предписала страховым компаниям в качестве временных мер изменить внутренние положения в сфере управления ущербом, в частности:

- использовать Call Center и перейти на удаленную работу во избежание любой формы физического контакта;

- использовать электронные средства для констатации ущерба;

- использовать формуляры, которые можно передавать исключительно онлайн;

- в процессе управления дел об ущербе, требующих составления документов в физическом формате, – использовать исключительно почтовые услуги и/или курьерскую службу;

- оставить на рабочем месте основной персонал, который необходим для осуществления текущей деятельности;

- при возможном физическом контакте принять повышенные меры гигиены во всех помещениях. Во всех подразделениях, занимающихся делами об ущербе, должна систематически проводиться дезинфекция, сотрудники и клиенты должны соблюдать соответствующие гигиенические нормы;

- использовать электронные платежные инструменты;

- приложить все усилия, чтобы во время введенных чрезвычайных мер не нарушилась связь с клиентами, а лиц, потерпевших ущерб, призывать к соблюдению всех мер защиты и использованию электронной связи.

На фоне мер, которые принимают власти и соответствующие учреждения, Национальная комиссия по финансовому рынку призывает всех профессиональных участников небанковского рынка сплотиться и следовать решениям и рекомендациям органа по надзору для создания благоприятных условий для текущей деятельности, проявить гражданский дух, понимание и солидарность с гражданами, ускорив пересмотр условий договоров, заключенных с получателями услуг.

В связи с этим НКФР призывает участников небанковского рынка, особенно небанковские кредитные организации, вести постоянную информационную и разъяснительную работу со всеми дебиторами по всем вопросам в сфере упрощения условий обслуживания займов.

работано исследование роли сектора ССА в оказании платежных услуг населению сельской местности, а позже было подписано Соглашение о финансировании развития возможностей ССА как агентов по денежным переводам из-за рубежа и другим платежным услугам для населения сельской местности.

Кроме того, представители НКФР совершили ознакомительные визиты в Германию, Ирландию и Эстонию, в ходе которых обменялись опытом в сфере регулирования, надзора и мониторинга в небанковском финансовом секторе, применения пруденциальных требований, требований к менеджменту и др.

Сектор ССА, являясь составной частью небанковского финансового рынка, регистрировал последние годы постоянный рост. Несмотря на широкое присутствие в районах страны, ССА не освоили возможности расширения финансирования микропредприятий и семей с низкими доходами в сельской местности.

По информации НКФР, по состоянию на 30.09.2019 зарегистрировано 240 ссудо-сберегательных ассоциаций, из которых 176 – категории «А», 64 – категории «В» и Национальная центральная ассоциация ССА. Они выдали займы на сумму 933,3 млн леев примерно 40 тыс. получателей.

С начала года Парламент принял около 20 законов в сфере экономики, банков и финансов, бюджета, финансового контроля, внешнеэкономических связей и т. д.

С начала весенне-летней сессии 2020 г. Парламент провел 10 пленарных заседаний. За это время депутаты приняли законодательные акты в сфере экономики, банков и финансов, бюджета, финансового контроля, внешнеэкономических связей и т. д.

В частности, депутаты внесли поправки в действующее законодательство, согласно которым был установлен новый источник пополнения государственного бюджета. Был утвержден новый способ направления остатка прибыли Национального банка Молдовы (НБМ), подлежащей распределению, на доходы государственного бюджета, в зависимости от соотношения между уставным капиталом НБМ и его совокупными денежными обязательствами.

Еще один новый закон наделил Нацбанк правом выделять займы Фонду гарантирования вкладов в банковской системе, в случае нехватки у последнего средств, необходимых для обеспечения гарантированных вкладов. Еще одна поправка, предложенная уже в Законе о гарантировании депозитов в банковской системе, предусматривает гарантирование вкладов не только физических лиц, как это было предусмотрено ранее, но и юридических лиц. С 1 января 2020 г. лимит гарантирования банковских депозитов в Молдове был повышен с 20 тыс. до 50 тыс. леев.

Согласно принятому депутатами решению, НБМ должен до апреля текущего года представить отчет о законности распределения и использования кредитов, предоставленных Banca de Economii, Banca Sociala и Unibank.

Также Парламент принял законопроект о толковании 52-й статьи Закона о деятельности банков, а именно – положений о прозрачности структуры акционеров.

Государственные и муниципальные предприятия, представляющие общественный интерес, будут подлежать обязательному внешнему аудиту в соответствии с изменениями, внесенными в Закон о государственном и муниципальном предприятиях.

Кроме того, внесены поправки в некоторые законодательные акты для укрепления механизмов эффективного осуществления системы внутреннего финансового контроля.

Законодательный орган принял Закон об организациях альтернативного коллективного инвестирования (ОКАИ), разработанный Национальной комиссией по финансовому рынку. Закон устанавливает правовую основу для создания, авторизации и деятельности ОКАИ, требования к организации, лицензированию и деятельности, осуществляемой компаниями, управляющими и хранящими активы ОКАИ.

Также депутаты привели Закон об акционерных обществах в соответствие с европейскими стандартами, внося ряд поправок по укреплению прав акционеров, в том числе в рамках созыва и проведения общих собраний акционерных обществ, а также касательно исполнения прав акционеров с применением электронных средств связи.

Был принят закон, целью которого является улучшение законодательных рамок, регулирующих деятельность небанковских кредитных организаций, в первую очередь, с точки зрения защиты прав потребителей займов.

Законодатели приняли проект закона о процедуре выявления нарушений в области предупреждения отмывания денег и финансирования терроризма и порядке применения санкций. Цель законопроекта – обеспечение безопасности страны, защита банковской и небанковской финансовых систем, защита прав и законных интересов юридических и физических лиц и государства.

Закон о закупках в сферах энергетики, водных ресурсов, транспорта и почтовых услуг, принятый депутатами, регулирует процедуры договоров о закупках, заключаемых субъектами, которые осуществляют свою деятельность в соответствующих областях.

На пленарном заседании 13 февраля Парламент создал Комиссию по расследованию обстоятельств отчуждения имущества профсоюзов.

Был изменен Закон о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, в результате чего информация о регистрации, реорганизации либо ликвидации юридического лица или индивидуального предприятия теперь будет предоставляться и Совету по конкуренции.

Парламент проголосовал за ратификацию ряда международных протоколов, призванных облегчить сотрудничество в сфере почтовых услуг.

Был принят Закон о техническом регулировании, принятый с целью приведения национальных норм в этой области в соответствие с Соглашением по техническим барьерам в торговле Всемирной торговой организации (ВТО).

Также решением Парламента Виолина Шпак была назначена новым директором Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике (НАРЭ).

Главное управление по связям с общественностью Парламента

Цена нефти: к причинам снижения добычи нефти добавилась еще одна – падение спроса

Один из самых посещаемых сайтов в интернете круглосуточно показывает, как увеличивается или снижается рождаемость на планете, сколько сигарет выкуривают в день, сколько гектаров леса исчезает, сколько нефти на Земле и на сколько ее хватит. На момент написания этого материала, в рубрике «Добыча нефти сегодня» показатель добычи составлял 66 229 101 баррель. Прошло немного более полдня, а цифра продолжала расти.

Речь пойдет о нефти. В этом году массово начали обсуждать порядок регулирования цен на топливо. На самом деле, такие дискуссии время от времени появляются, и вопрос крутится вокруг снижения или роста цен на горючее. В этом году цены на горючее снижали четыре раза. То, что происходит сейчас на рынке горючего в Молдове, указывает на восприимчивость и небывалую связь нашего рынка с колебаниями международных цен на нефть. А биржи не могут не реагировать на новости о снижении и росте заболеваемости коронавирусом.

Заголовки новостей написаны как под копирку – рынок нефти обрушивается. И это не идея редакторов, а неприятная правда. Несколько дней назад сообщили о падении цены на нефть ниже 30 долларов за баррель. В последний раз такая цена была зафиксирована в 2003 году. По отношению к показателям 2014 года, спад составил около 70 процентов.

Хотя поспешный поиск причин подсказывает пандемию, охватившую даже ведущие страны планеты, тенденция спада намечалась до того, как появились первые признаки нового заболевания. Падение началось одновременно с бумом добывающей промышленности (нефть и сланцевый газ) в Соединенных Штатах Америки. В США начали внедрять новые технологии, дешевые и смелые. Они открывают доступ к залежкам на очень большой глубине. Тем самым Америка вступила в эру нефтяного изобилия, и это не могло не отразиться на положении в мире. Крупные и мелкие компании, предприниматели и собственники земель, где расположены запасы нефти и газа, за последние шесть лет удвоили производство нефти в США, достигшее исторического максимума. Это вернуло США энергетическую независимость. Конечно, последовали и другие меры, одни – с привкусом войны, другие – с утонченным ароматом дипломатических коридоров крупных держав. А цель чаще всего одна – получить

цены, которые гарантировали бы постоянные доходы.

Сегодня предложение нефти – располагаемые объемы – превышает спрос в среднем на один миллион баррелей в день. Но здесь уже нельзя винить перепроизводство. Цену определяет постоянно падающий спрос.

Два месяца назад самый дешевый авиабилет Кишинев – Чикаго туда и обратно стоил более 1500 евро. Сегодня такой билет можно купить всего за 490 евро. В действительности Молдова ввела полный карантин, как и большинство стран Европы. Некоторые даже прекратили внутренние авиaperелеты. Не ходят поезда. Большинство автомобилей простаивают на стоянках. Часть населения воспринимает происходящее с точки зрения невообразимого падения цен. Другая часть – как такое же невообразимое падение доходов. 3 марта этого года цена одной акции компании Boeing составляла 291,40 доллара. 18 марта она упала до 90,11 доллара. Правда, через неделю цена выросла вдвое, но это ненадолго.

Но и здесь надо учесть, что были предпосылки. Китай нажал на тормоза в надежде избежать перегрева экономики, Бразилия не может выйти из длительного коррупционного скандала в верхних эшелонах власти, Россия не может смягчить последствия эмбарго США и ЕС, а все это вместе и определило низкий спрос.

Можно констатировать, что этот нефтяной кризис в виде переполненных хранилищ и сокращения добычи показал, кто именно несет убытки. В первую очередь те, кто инвестировал капиталы в проекты, завязанные на нефти. Во-вторых, крупные экономики, основанные на нефтедолларах, живущие в опаске, что не хватит денег на социальные проекты. Косвенно число тех, кто потерпел убытки, велико. В их числе – даже значительная часть тех, кто считает, что от этой ситуации остался только в выигрыше.

И все же, кто выиграл? Во всем мире падение цен на горючее пря-

мо стимулирует экономический рост. Это явно видно в США, где благодаря намного более низким налогам обвал цены на нефть привел к тому, что галлон бензина подешевел с четырех с половиной долларов в 2014 году до двух долларов в настоящее время. Следствие: транспортники процветают, автомобильная отрасль регистрирует рекордные продажи и прибыль.

С другой стороны, выиграли и такие страны, как Румыния, где государство возвращает в виде пошлин и акцизов примерно 60 процентов суммы, которые платят водители на заправках. И здесь последствия обвала цен на нефть заметны: в среднем солярка стоит 4,4 лея/литр, бензин – 4,8 лея/литр, а год назад он стоил 6 лея/литр.

Молдова применяет основной инструмент, предусмотренный в бюджетно-налоговой политике – акцизы. На 2020 год в документе предусмотрено повышение акцизов на бензин – 5960 лея/тонна или на 546 лея (10%) больше, чем в 2019 году, на солярку – 2508 лея/тонна или на 228 лея (10%) больше, чем в 2019 году, и на сжиженный газ – 3580 лея/тонна или на 174 лея (5%) больше, чем в предыдущем году. Кажется, рост или снижение цен на заправках не затрагивает часть денег, которые взимает государство. Но это только кажется. В нормальных экономических условиях снижение цен на заправках стимулирует рост потребления, а этот рост ведет к увеличению импорта, продаж и отчислений, получаемых государством. Просто введенное чрезвычайное положение изменило условия деятельности и ведет к другим последствиям.

Ясно, что наибольшую выгоду получают сельскохозяйственные производители. Весенняя посевная кампания пройдет при низких ценах на солярку. Низкая цена на топливо повлияет на стоимость продукции и цену для конечных потребителей. Возрастет и конкурентоспособность товаров.

Но все это при условии, что после пахоты и посевной придет день, когда мы оставим дома маски и перчатки.

Кстати, о сайте, с которого я начал. Прямо сейчас, по завершении написания материала, цифра в рубрике «Добыча нефти сегодня» составила 70 950 443 барреля.

Константин ОЛТЯНУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnfp.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС «Victoriabank» S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI000002251311138MDL

Вниманию акционеров КБ «Moldindconbank» А.О.

Доводим до Вашего сведения, что в соответствии с Главой VI Устава Коммерческого Банка «Moldindconbank» А.О., на основании решения Совета банка от 26.03.2020 г., на 11.06.2020 г. создано очередное годовое Общее собрание акционеров КБ «Moldindconbank» А.О. Форма проведения Собрания – заочная.

Очередное годовое Общее собрание акционеров КБ «Moldindconbank» А.О. будет проведено 11.06.2020 г., в 11:00 часов, в центральном офисе КБ «Moldindconbank» А.О. по адресу: мун. Кишинэу, ул. Арменяскэ, 38.

ПОВЕСТКА ДНЯ ОЧЕРЕДНОГО ГОДОВОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ БАНКА:

1. О годовом финансовом отчете банка за 2019 год.
2. О годовом отчете Совета банка за 2019 год.
3. О выплате дивидендов.
4. Об установлении размера оплаты труда, вознаграждений и компенсаций членов Совета КБ «Moldindconbank» А.О.
5. О внесении изменений в Устав Коммерческого Банка «Moldindconbank» А.О.
6. Об утверждении аудиторского общества для осуществления очередного обязательного аудита, в том числе других связанных с этим услуг и установление размера оплаты его услуг.

Список акционеров, имеющих право на участие в очередном годовом Общем собрании акционеров банка, будет составлен по состоянию на 30.04.2020 г. с изменениями, внесенными после даты составления списка, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения очередного годового Общего собрания акционеров КБ «Moldindconbank» А.О.

Акционеры могут ознакомиться с материалами к повестке дня Собрания, начиная с 01.06.2020 г., в рабочие дни, с 10:00 до 16:00 часов, в Отделе учёта акционеров и аффилированных лиц, по юридическому адресу банка: мун. Кишинэу, ул. Арменяскэ, 38.

Бюллетень для голосования должен быть заполнен, подписан (с удостоверением в установленном порядке подписи акционера (его представителя)) и представлен в Центральный Офис Банка по адресу: мун. Кишинэу, ул. Арменяскэ, 38, не позднее 11.06.2020 г., 10:00 часов включительно. Информация о порядке заполнения бюллетеня для голосования содержится в тексте бюллетеня.

Результаты голосования на очередном годовом Общем собрании акционеров ВС «Moldindconbank» S.A. будут доведены до сведения акционеров Банка путем публикации соответствующей информации в газете «Capital Market» и на веб-странице Банка (www.micb.md), в срок, установленный действующим законодательством.

Правление КБ «Moldindconbank» А.О.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:
Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:
Национальная Комиссия
по финансовому рынку

Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC «Victoriabank», S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств «Moldpres» и «InfoMarket». Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы. Каждый материал, опубликованный на страницах «Capital Market», отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии «Edit Tipar Grup» SRL

Затишье перед бурей. Лей – под давлением

Экономический кризис неотвратим. Он ударит и по валютному рынку, который сейчас сильно зависит от экспортеров и денежных переводов от граждан, работающих за рубежом. Прогнозы здесь мрачные. Экономисты оценивают, насколько обесценится лей по отношению к основным валютам.

В феврале 2020 года уровень покрытия чистого спроса на валюту со стороны экономических агентов через чистое предложение валюты физическими лицами составил 95,7% (96,9% – в январе). Таковы данные Национального банка Молдовы (НБМ). По сравнению с предыдущим месяцем, чистое предложение валюты от физических лиц снизилось на \$27,8 млн (-16,2%), а чистый спрос валюты со стороны экономических агентов – на \$26,9 млн (-15,2%). в течение 13 месяцев годовой спрос на валюту был выше предложения, но в феврале 2020 года на рынке наступило равновесие, а предложение в годовом выражении превысило спрос на \$40 млн. Спрос снизился до \$2,11 млрд, а предложение в годовом выражении выросло до \$2,15 млрд.

Экономист IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ считает, что с января 2019 по январь 2020 г. дефицит валюты на валютном рынке составил \$138 млн. Дефицит валюты носит явный электоральный характер. Иначе говоря, спрос на валюту растет накануне парламентских выборов.

В то же время НБМ оказался готов к валютному дефициту, располагая валютными резервами на сумму \$3,065 млрд, что является рекордной суммой, полученной в декабре 2019 года.

«В 2020 году по валютному рынку ударят два фактора: выборы и экономический кризис, который становится все более ощутимым. Предложение валюты сильно упадет в этом году, а спрос останется относительно стабильным, правда, будут и тенденции спада. Прогнозируем увеличение дефицита валюты в последующие месяцы, а значит, и увеличение давления на молдавский лей.

НБМ активно будет проводить интервенции, приобретая валюту, но все же допустит легкое обесценивание лея, чтобы, с одной стороны, обеспечить конкурентоспособность молдавской экономики, с другой – защитить население от роста цен.

В 2020 году валюты развивающихся стран будут стремиться к обесцениванию. Но из-за осенних выборов в Молдове этот процесс будет протекать медленнее, чем в

других странах региона. Равновесие на валютном рынке может стать самым коротким в нашей истории, а через 2-3 месяца рынок снова вступит в зону валютного дефицита.

«С 16 по 22 марта 2020 года все валюты из IVM-10 (курс 10 основных валют для Молдовы) торговых партнеров Молдовы обесценились по отношению к доллару США. Меньше всего обесценился молдавский лей (-1,95%), а больше всего – польский злотый (-7,26). С начала года все эти валюты обесценились по отношению к доллару. Меньше всего обесценился китайский юань (-1,10%), далее следуют евро (-2,27%) и молдавский лей (-3,41%). больше всего с начала года обесценился по отношению к доллару российский рубль (-25,27%), далее следуют белорусский рубль (-16,67) и украинская гривна (-14,40%)», – отметил В. Ионицэ.

ДРАМАТИЧЕСКИЕ ПРОГНОЗЫ. ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ ПАДАЮТ

Резко сократятся денежные переводы из-за рубежа, являющиеся одним из основных источников валюты для Молдовы. Это происходит на фоне роста безработицы и возвращения граждан домой. Валютный рынок испытывает давление, и НБМ будет вынужден продавать валюту. Экономисты считают, что переводы сократятся на 30-40%. Соответственно, возрастет дефицит текущего счета с нынешних 10 до 20%. Безработица может составить 30% из 1,2 млн человек, занятых сейчас на рынке труда.

По информации НБМ, в феврале 2020 г. объем банковских переводов денежных средств (на нетто-основе) из-за границы в пользу физических лиц Молдовы составил \$94,64 млн (увеличившись на 7,0% по сравнению с соответствующим периодом прошлого года). Согласно географическому происхождению, денежные переводы физическим лицам поступают из следующих трех зон: из стран ЕС (42,8%), из стран СНГ (17,8%) и из других регионов мира (39,4%). Переводы из ЕС в пользу физических лиц составили \$40,52 миллиона, что на 2,6% больше, чем в феврале 2019 года. В связи с «Брекситом», объем переводов из ЕС в феврале 2020 года был ниже на \$7,42 миллиона, а переводы из других стран увеличились на соответствующую сумму.

В распределении по государствам, из которых в Молдову приходят переводы, следует отметить трансферты из Израиля, сумма которых составила \$19,46 млн или 20,6% от общего объема трансфертов, что на 5,1 п. п. выше февраля 2019 г. В то же время объем денежных переводов из России составил \$15,85 млн (16,8% от общего

объема), сократившись, в сравнении с тем же периодом прошлого года, на 13,4%, а их доля в общем объеме снизилась на 4,0 п. п.

ЭКСПОРТЕРЫ, ПРИНОСЯЩИЕ ВАЛютУ, ИСПЫТЫВАЮТ КРИЗИС

Пандемия, ударившая по бизнесу, отрицательно скажется и на экспортерах, которые приносят в страну валюту. Аналитики предупреждают, что ситуация может достичь критической точки, когда компании вынуждены будут сокращать работников или даже прекращать деятельность. Среди наиболее уязвимых отраслей – туризм, транспорт, рестораны. Главные последствия пандемии коронавируса для предпринимателей – это падение продаж, временное прекращение деятельности, увольнения, сокращение деятельности, задержки с оплатой поставщикам. У кризиса два компонента: потребительский, когда падает потребление, так как люди редко выходят из дома, и снабжение, так как ожидается, что в самом худшем случае, если не будет найдена вакцина, в течение двух лет большая часть населения переболеет вирусом и потеряет работу.

Инвестиционный аналитик американского банка в Лондоне Думитру Викал считает, что выйти из кризиса будет нелегко. «Важно понимать, что, в отличие от кризиса 2008 года, этот кризис решить при помощи денег не удастся. В результате в лучшем случае будет очень тяжело, а в худшем – катастрофа. Но есть несколько уроков, которые преподал прошлый кризис. Главный из них – после гигантского роста безработицы восстанавливать экономику тяжело. Правительства и банки сейчас реагируют решительно, не желая допустить роста безработицы. Есть три решения. Первое – предоставить ликвидность в практически неограниченных количествах, как это сделали в крупных странах, в том числе Румынии и Чехии. Две другие меры – налоговая гибкость и меры по защите рабочих мест. Правительство должно предложить меры, которые помогут адаптироваться к новой реальности. Я считаю, что нынешняя задача правительства заключается в сохранении рабочих мест на нынешнем уровне, расходы сейчас посчитать невозможно, но, когда разрушается производственный капитал, тогда восстановиться будет намного сложнее. Важнее то, в какой момент начнется восстановление. То есть важны оба элемента – управление кризисом и способность восстановления после кризиса», – утверждает Д. Викал.

Виктор УРСУ

Государство поддержит предприятия, которые приостановили работу по решению чрезвычайной комиссии

В ближайшие дни будет утвержден перечень мер финансовой поддержки экономических агентов, работа которых была приостановлена по решению Комиссии по чрезвычайным ситуациям в качестве мер предосторожности из-за распространения коронавируса Covid-19. Как передает агентство «ИНФОТАГ», об этом утром в понедельник заявил президент Игорь Додон после еженедельного заседания высшего руководства Молдовы.

По словам президента, данной категории экономических агентов государство возместит 44-45% средств их зарплаты, при условии, что они выплатят сотрудникам зарплату на уровне февраля 2020 г. Речь идет о возмещении всех видов налогов и взносов, которые работодатель выплачивает при начислении зарплаты. За основу будет взят список сотрудников по состоянию на 1 марта.

Предприятиям, приостановившим работу полностью или частично не по решению Комиссии по чрезвычайным ситуациям, а по личной инициативе (в целях безопасности сотрудников), будет возвращено 60% налога с доходов физических лиц, социальных взносов, взносов в фонд медицинского страхования.

По словам президента, тем работникам предприятий, которые в этот период оказались техническими безработными, при наличии у них девяти месяцев стажа работы на данном предприятии, государство возместит 60-80% размера зарплаты. Для этого они должны зарегистрироваться на бирже труда.

Для категории технических безработных, не имеющих стажа в течение последних девяти месяцев, государство выплатит минимальную зарплату по экономике, размер которой составляет 2 775 леев.

«Все меры государственной поддержки действительны на период чрезвычайного положения», – отметил президент.

Он сообщил, что высшее руководство согласовало вопрос о выплате единовременного пособия врачам, полицейским, таможенникам и другим категориям госслужащих, которые были инфицированы вирусом Covid-19, находясь на передовой.

«Размер выплаты составляет две средние зарплаты по экономике – 16 тыс. леев», – сказал президент.

Все меры финансовой поддержки государством экономических агентов должна утвердить Комиссия по чрезвычайным ситуациям, Правительство и Парламент, поскольку это связано с внесением изменений в Закон о государственном бюджете на 2020 г.

Сергей Пушкаца: Поправки в Закон о госбюджете будут направлены на то, чтобы обеспечить необходимые выплаты на весь год

Как передает агентство «ИНФОТАГ», выступая в понедельник вечером на телеканале TVR-Moldova, Пушкаца отметил, что обнародованные Правительством экстренные меры по поддержке экономики будут действовать на период чрезвычайного положения (ЧП).

«Снизить НДС для сектора HoReCa предлагается с 1 мая на неограниченный период времени. Остальные меры действуют в период ЧП, чтобы оказать помощь гражданам и экономическим агентам», – сказал вице-премьер.

Он подчеркнул, что поправки будут предусматривать восполнение резервного Фонда правительства и Фонда интервенций.

«На закупку медицинского оборудования, препаратов, средств защиты для медперсонала из этих средств потрачено 36 млн леев и 19 млн леев соответственно. Нам необходимо восполнить резервный Фонд до 50 млн леев, которые были заложены в бюджет изначально. А также увеличить Фонд на 150 млн леев на случай непредвиденных расходов, которые могут возникнуть», – сказал Пушкаца.

По его словам, сейчас обсуждается ряд проектов при финансировании Международного валютного фонда (МВФ) и Всемирного банка, а также Инвестиционного банка Совета Европы.

Пушкаца сказал, что пока не ведутся официальные переговоры об использовании средств, которые выделит Евросоюз для стран Восточного партнерства.

НБМ призвал банки проявлять гибкость к экономическим агентам, взявшим кредиты

Лицензированные банки вправе откладывать или изменять сроки погашения платежей и/или суммы платежей к оплате к 30 июня, по кредитам, предоставленным экономическим агентам.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Нацбанке, соответствующее решение принял Исполнительный комитет НБМ, по мнению которого, изменение данных сроков «не приведет к автоматической переклассификации этих кредитов в более жесткую категорию, чем категория, существующая на день принятия настоящего решения».

Решение касается юридических лиц, «финансовое положение которых было временно затронуто чрезвычайным положением и экономическими последствиями, вызванными COVID-19».

«Меры могут применяться индивидуально каждым банком в соответствии с его внутренними нормами и договорными положениями с соответствующими дебиторами, включая их платежеспособность. Для этого экономические агенты должны аргументированно уведомить банк, в котором они обслуживаются, о временной трудности по оплате платежа в связи с создавшимся положением. В этом контексте банки продолжают осмотрительно оценивать качество кредитов и выявлять любые ситуации невозможности выплаты дебитором. Также банки будут продолжать обеспечивать эффективное и осторожное управление всеми рисками для поддержания стабильности своего финансового положения», – пояснили в НБМ.

Как финансовый кризис отражается на обществе? Во-первых, падает потребление. Это подобно снежной лавине, набирающей скорость во время схода. Если кризис начинается в значимой экономической отрасли, он быстро набирает обороты и в других отраслях. Люди теряют работу и резко сокращают потребление. Отчасти из-за потери источника дохода, отчасти от страха перед будущим. Такое массовое поведение людей ведет к быстрому падению рентабельности компаний, чьи клиентами были люди, оставшиеся без работы. Чтобы не обанкротиться, такие предприятия вынуждены увольнять часть своих работников, вливающих в группу населения, сокращающую потребление. Процесс набирает ход, захватывая другие слои населения.

Считается, что во время финансового кризиса любая инвестиция неразумна. Это ошибочное мнение. Нельзя предугадать, когда начнется и когда закончится финансовый кризис. Пытаться сделать это – то же самое, что и пытаться оседлать молнию. Инвестор, который покупает активы во время процветания и отказывается от этого во время кризиса, приобретает дорогие активы, так как во время кризиса активы дешевеют. Объем свободной ликвидности при кризисе возрастает в разы, но только для тех инвесторов, которые вкладывают в них средства. Остальные на самом деле упускают редкую возможность увеличить свои сбережения. **Принятие инвестиционного решения во время кризиса влечет за собой дополнительную ответственность, но принять его нужно.**

Изменение уровня потребления в обществе по-разному наносит ущерб финансовым инструментам, но все же есть два универсальных правила. Первое – наиболее прибыльные активы в хорошие времена становятся самыми уязвимыми во время кризиса. Это происходит из-за их зависимости от уровня потребления, от того, что называется «гибкостью потребления». Насколько этот показатель выше, настолько высока прибыльность таких активов во время экономического процветания и низка во время кризиса. Активы с высокой гибкостью потребления включают в себя туристический бизнес, предметы роскоши и некоторые услуги. Активы с низкой гибкостью потребления – это аграрные проекты, производство продуктов питания, медицинские товары и услуги. **В период финансового кризиса инвестировать в производство товаров с повышенной гибкостью потребления крайне опасно.** Их рекомендуется покупать только в том случае, если у них привлекательная цена.

Правило второе: финансовые активы, использующие высокий объем заемного капитала или высокие основные расходы, являются наиболее уязвимыми во время финансового кризиса. Такие активы называют активами с повышенным финансовым рычагом. Это объясняется тем, что во время низкого спроса падают накладные расходы, а основные – нет. Платить за аренду и выплачивать кредиты необходимо даже при полном отсутствии продаж. Более того, ситуация ухудшается тем, что во время кризиса падает ликвидность в финансовой системе. Проще говоря – получить кредит становится намного сложнее. Механизм тут простой. С одной стороны, производителям требуются дополнительные финансовые ресурсы, чтобы выжить при низком спросе на свою продукцию, а с другой стороны, по этой же причине банки сокращают сумму выдаваемых кредитов, по мере того как падает прибыльность коммерческих проектов их клиентов. В таких условиях растет объем свободной ликвидности. **Только инвесторы, обладающие в достатке свободными средствами, могут анализировать возможности инвестирования в новые проекты с низким финансовым рычагом.** Это могут быть проекты, связанные с жилой или коммерческой недвижимостью, проекты в сфере промышленного производства. Вкладывать средства в такие активы во время кризиса также рекомендуется, если у них привлекательная цена.

В какие активы инвестировать, и чего опасаться во время финансового кризиса?

В свете вышеизложенного можно посмотреть, какие возможности инвестирования есть для граждан нашей страны, и что можно рекомендовать в этом случае.

Открывать новый бизнес не рекомендуется, если есть конкуренты, уже работающие в этой сфере. Низкий спрос серьезно ужесточит конкуренцию. В таких условиях места для новой компании не будет.

Инвестировать в существующий бизнес рекомендуется только для поддержания конкурентоспособности.

Брать заем для компании или приобрести части работающего бизнеса крайне опасно, если компания характеризуется повышенной гибкостью потребления или высоким финансовым рычагом. Приобретать такие активы разумно только при наличии очень привлекательной цены.

Вкладывать в жилую или коммерческую недвижимость нежелательно во время финансового кризиса. И жилая, и коммерческая недвижимость дают доход из двух источников – аренды и роста цен. И оба источника страдают от финансового кризиса. Аренда сокращается от падения покупательной способности арендатора, испытывающего финансовые трудности. Падают и цены на недвижимость из-за изменения ликвидности банковского сектора. Чтобы купить недвижимость, обычно берут кредит, а его во время кризиса получить сложно. То есть резко падает спрос на недвижимость. Предложение не может снижаться такими же темпами, ведь это долгосрочные проекты, и остановить их уже нельзя. Несовпадение спроса и предложения ведет к снижению цен на недвижимость. Приобретать такие активы разумно только при наличии очень привлекательной цены.

Приобретать сельскохозяйственные площади рекомендуется. Сельскохозяйственные земли обладают естественной производительностью. Более того, спрос на аграрные товары во время кризиса не падает, а наоборот, растет в результате эффекта «замены». Потребители заменяют дорогие товары на более дешевые. Продукты питания, как правило, относятся к дешевой категории товаров. К тому же, так как продажа сельскохозяйственных земель иностранцам запрещена, их цена ниже их стоимости. Недостатки инвестирования в этом случае заключаются в проблемах, возникающих при внедрении коммерческих проектов.

Участвовать в аграрных проектах рекомендуется по тем же причинам, что и приобретать аграрные площади.

Покупать сильную валюту рекомендуется в качестве временной меры, чтобы сохранить наличные деньги для будущих вложений. Сильная валюта поддерживается активами стран – эмитентов и обладает действительной стоимостью. Выгода такой инвестиции заключается в низкой волатильности (изменчивость цены за определенный промежуток времени), а минусы – отрицательная рентабельность. Покупая валюту, инвестор платит на самом деле за возможность хранить сбережения в безопасных активах, обладающих низкой волатильностью.

Покупать золото или другие драгоценные металлы не рекомендуется. В Молдове запрещено покупать золото в слитках, а приобретение золотых украшений неэффективно, так как металл оказывается в таком случае очень дорогим. Золото, как и сильная валюта, обладает действительной стоимостью, но и намного большей волатильностью, что делает его неподходящим активом для вложения свободной наличности. Кроме того, у золота более высокая отрицательная отдача, чем у сильной валюты, из-за посреднических комиссий и затрат на хранение. Все это отражается на цене.

Вкладывать в криптовалюту не рекомендуется. Действительная стоимость этого актива сомнительна (по крайней мере на сегодняшний день), а уровень волатильности – гигантский. То есть такое вложение неразумно ни с целью сбережения средств, ни с целью их увеличения.

Приобретать облигации Министерства финансов Молдовы рекомендуется в качестве временной меры, чтобы хранить свободную наличность для будущих вложений. С одной стороны, во время кризиса центральные банки всех стран, в том числе и Молдовы, снижают базисную процентную ставку до самого минимума, чтобы поддержать экономику. Это снижает номинальную прибыльность облигаций. С другой стороны, экономический кризис характеризуется выраженным падением потребительского спроса, что снижает инфляцию и увеличивает реальную прибыльность облигаций. Речь идет о маленьких цифрах, но какая-то реальная прибыльность возможна в случае такой инвестиции средств. Минусы включают угрозу обесценивания национальной валюты. С точки зрения экономи-

ки, Молдова – слабая страна. Сильный или длительный кризис еще больше ослабит ее по сравнению с более сильными странами, а это может привести к большому ослаблению национальной валюты по отношению к валютам других стран.

Банковские вклады в леех или иностранной валюте не рекомендуются. Доходы от вкладов будут ниже, чем от облигаций, плюс существует угроза банкротства банка, которое может произойти во время сильного или длительного кризиса. Возврат вкладов не оправдывает риски, присущие этому инструменту.

Покупать акции банков можно, но есть минусы. В связи с недавними реформами банковского сектора, акции коммерческих банков Молдовы стали нормальным инвестиционным инструментом. Преимущество в данном случае заключается в высокой доходности такой инвестиции, а минусы – в исключительно высоком уровне зависимости доходности от скорости развития экономики страны, а также низкой ликвидности инвестиций (неразвитый вторичный рынок акций).

Делать псевдоинвестиции категорически не рекомендуется. Здесь речь идет о сделках с валютой или другими финансовыми инструментами для извлечения прибыли. Такие меры используют нечестные бизнесмены, чтобы ввести в заблуждение своих клиентов или, проще говоря, обмануть их. Приведенные выше инструменты существуют исключительно для обеспечения рисков коммерческих субъектов. Использовать их для прибыли, значит, использовать их в других целях. Есть статистическая вероятность получения прибыли, но она незначительна.

Инвестировать в самообразование настоятельно рекомендуется. Есть множество эмпирических доказательств тесной связи между уровнем образования и суммой доходов. Рентабельность таких инвестиций высока в любых экономических условиях, а волатильность – достаточно низкая.

Чернышев Роман Юрьевич,

магистр экономических наук, магистр в сфере управления бизнесом, учредитель инвестиционного проекта AGOZIM, а также профессиональный инвестиционный менеджер и финансовый консультант портала www.findir.md